Analyse av siidaandelenes kostnader og særlige kostnadsdrivere i reindriften

Oppdrag til forhandlingene om Reindriftsavtalen 2021/2022, Økonomisk utvalg

Rapport nr. 38/2020
01.12.2020

Landbruksdirektoratet
Eanandoallodirektoráhtta

Landbruksdirektoratet
Eanandoallodirektoráhtta

Rapport:	Analyse av siidaandelenes kostnader
Avdeling:	Reindrift
Dato:	01.12.2020
Ansvarlig:	Økonomisk utvalg
Bidragsytere:	Kristin H. Marthinsen med bidragsyter, Annie Abrahamsen Wiik, Ann Cecilie Korneliussen
Rapport-nr.:	38/2020
Forsidebilde:	Olivia Olaussen

Innhold

Innhold **2**
Sammendrag **3**
1 Innledning **4**
1.1 Innhold, struktur og avgrensning 4
1.2 Metode 4
2 Oversikt over kostnader til siidaandelene **6**
2.1 Samisk driftsform 6
2.2 Oversikt over kostnadsartene 7
2.3 Fordelingen av kostnadsartene 9
3 Oversikt over kostnadsutviklingen de siste ti år **11**
3.1 Overordnet oversikt over kostnadsutviklingen 11
3.2 Gjennomsnittlig kostnad per slaktet rein mot kjøttinntekt per rein 16
3.3 Siidaandelenes kostnadsutvikling sammenlignet med kostnadsutviklingen generelt i samfunnet 18
3.4 Siidaandelenes gjennomsnittlige kostnader og inntekter 19
4 Analyse av de ulike kostnadskontoene i reindriften **24**
4.1 Rovviltutfordringer 24
4.2 Kjøretøy og maskiner 26
4.3 Drivstoff 27
4.4 Forsikring og avgift transportmidler 31
4.5 Forsikring 32
4.6 Avskrivning 34
4.7 Varekjøp 35
4.8 Diverse 36
5 Oppsummering av analysefunn **37**
Vedlegg **39**
Figuroversikt **1**

Sammendrag

Hensikten med analysen er å peke på særlige kostandsdrivere i reindriften. Kostnadsanalysen beskriver og analyserer kostnadsarter og kostnadsdrivere fra næringsoppgavene til siidaandelene i en tiårsperiode fra 2010-2019.

Analysen viser at det er store variasjoner i inntekt og kostnader mellom reindriftsområdene (Sør-Trøndelag/Hedmark, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms, Vest-Finnmark og Øst-Finnmark). Øst- og Vest Finnmark er områdene med flest siidaer. Disse er derfor også delt opp i soner i noen av figurene. Vi ser at det er forskjeller mellom de ulike sonene i Finnmark.

De kostnadsartene som peker seg ut er avskrivninger 21%, utstyr 15%, varekjøp 13%, drivstoff 8% og kjøretøy og maskiner 6% og diverse.

Analysen viser at de samlede kostnadene for reindriften er redusert de siste to årene.

Det bildet en ser er at antall reintall i en siidaandel påvirker hvor store kostnader det er per rein. Her vil stordriftsfordelen slå inn, altså at høyere antall rein gir mer å fordele kostnaden på. En ser at siidaandeler med et reintall lavere enn 200 har betydelig høyere kostnader per rein enn når reintallet øker.

I områder der slaktetallene er lave vil også kostnadene øke per rein. Dette kan en se i områdene Nordland og Troms.

Områdene som peker seg ut med høye kostnader når en ikke tar hensyn til siidaandelenes reintall er de områdene med mange siidaandeler og områder med mye rovdyr. Dette er begge faktorer som øker behov for gjeting og tilsyn av flokken. Vi kommer mer tilbake til dette i kapittel 4 og 5.

Når en sammenligner inntekten med analysen kan det se ut som at lavere inntekt også fører til lavere kostnad. Økonomisk utvalg har ikke et entydig svar på hva som er årsaken til dette, men generelt er det vanlig at kostnadene begrenses av inntektene tilgjengelig. Når en sammenligner med konsumprisindeksen ser en den samme tendensen med at kostnadene til reindriften reduseres fra 2015.

Kostnadene til kjøretøy og maskiner er redusert. Dette kan skyldes en kombinasjon av lavere investeringer samt reduksjon i utgifter til kjøretøy som følge av overgang til 4-takts scooter og avgiftsfritak på kjøp fra 1 juli 2018.

1 Innledning

Økonomisk utvalg har i Reindriftsavtalen 2020/2021 fått i oppdrag å foreta en analyse av siidaandelenes kostnader.

I Prop.99 S for 2019-2020 i sluttprotokollen pkt 3.2.1 siste avsnitt fremkommer følgende:

«I tillegg er avtalepartene enige om at Økonomisk utvalg gis i oppdrag å foreta en analyse av siidaandelenes kostnader. I analysen skal Økonomisk utvalg peke på særlige kostnadsdrivere i reindriften.»

1.1 Innhold, struktur og avgrensning

Kostnadsanalysen viser en oversikt over siidaandelenes kostnader, totalkostnader de 10 siste årene og siidandelenes gjennomsnittlige kostnader per reindriftsområde og soner.

Analysen er avgrenset til siidaandelenes kostnader. Distriktenes kostnader er ikke med i analysen. Det er kun kostnadene til den samiske reindriften som er med, tamreinlagenes kostnader er derfor utelatt.

I Norge er reindriften delt inn i seks reinbeiteområder, områdene er igjen delt inn i cirka 80 distrikter som i 2019 bestod av 537 siidaandeler.

Finnmark er delt i to områder som igjen er delt sonevis. Vest-Finnmark er delt i inn i tre soner (Kautokeino øst, -vest og -midt) og øst-Finnmark er delt i tre soner (Polmak/Varanger, Karasjok øst og -vest).

Analysen er delt inn i 5 kapitler. I kapittel 2 presenteres en oversikt over kostnadsartene og fordeling av de totale kostnadene for alle siidaandelene i reinbeiteområdene og sonene i 2019. Kapittel 3 viser langsiktige utviklingstrekk knyttet til kostnadsutviklingen de siste 10 år fra 2010-2019. I kapittel 4 gis en vurdering av kostnadsutviklingen og særlige kostnadsdrivere i reindriften.

1.2 Metode

Grunnlaget for kostnadsanalysen er næringsoppgavene til alle siidandelsledere og deres ektefeller/samboere. Kostnadene omfatter siidaandelsleder og deres ektefellers kostnader, mens kostnadene til andre medlemmer av siidaen ikke er med i analysen da økonomisk utvalg ikke har tilgang til andre medlemmers næringsoppgaver. Kostnadene til andre medlemmer i siidaandelen blir i stor grad ført på siidaandelsleder.

Kostnader til foretak innenfor reiseliv og lærings- og omsorgsbaserte tjenester er ikke inkludert i rapporten, da disse skilles ut i egen næringsoppgave når omsetningen overstiger 50 000 kroner. Disse næringsoppgavene inngår ikke i vårt datagrunnlag.

Det er benyttet grunnlagsdata fra Total-regnskapet og fra Ressursregnskapet som bakgrunn i analysen. Fordeling av distrikter og arealfordeling er hentet fra Ressursregnskapet. Det er gjennomført skriftlig og muntlig intervju med seks

regnskapsførere som fører regnskap for reindriften. Regnskapsførerne er fordelt på ulike steder i landet; fire i Finnmark, en i Nordland og en i Trøndelag.

Et usikkerhetsmoment i grunnlagsmaterialet er at det er variasjoner i regnskapsføringen når det kommer til hvilke kostnader som er ført på de ulike kostnadskontoene. Det finnes ingen mal eller fast kontoplan tilpasset reindriftsnæringen pr. i dag. Dermed vil eksempelvis fôrkostnader kunne bli ført på ulike kontoer, som for eksempel varekostnad eller diverse kostnader. Det finnes videre ingen generell beskrivelse av hva som er ført på kontoen «diverse kostnader». «Diverse kostnader» er en samlepost, noe som vanskeliggjør en analyse av denne kontoen. I intervju med regnskapsførere har vi delvis fått et bilde av hva som føres på hvilken konto. Dette utdypes under «annen kostnad fradrag» som er den største delposten under diverse kostnader.

For å kunne sammenligne kostnadene best mulig over tid, er alle tall indeksregulert med konsumprisindeksen og oppgis i 2019 tall.

2 Oversikt over kostnader til siidaandelene

2.1 Samisk driftsform

I Norge er den samiske reindriften størst og strekker seg fra Hedmark til Finnmark. Reindriften er basert på utmarksbeite, og det flyttes mellom ulike årtidsbeiter gjennom året. Flyttemønsteret er det samme fra år til år, men variasjoner i naturforhold gir store regionale forskjeller. Finnmark er det området med lengst flyttevei. Finnmark er også det området med flest siidaandeler og flest tamrein.

Troms og Nordland har relativt likt antall personer i reindriften men Nordland har større areal tilgjengelig for reindriften. Nord-Trøndelag og Nordand er de områdene med lavest tetthet av rein per kvadratkilometer. I Sør-Trøndelag/ Hedmark flyttes det også mellom sommerbeiter og mindre snørike vinterbeiter. Sør-Trøndelag/Hedmark er det området som har færrest antall personer involvert i reindriften.[1]

Tabell 1. Fordeling av siidandeler og reintall på areal

Område	Andeler	Personer	Øvre reintal	Areal km^2	rein/km^2
Polmak/Varanger	44	235	26200	13963	1,9
Karasjok Øst	52	323	21300	9278	2,3
Karasjok Vest	70	393	23150	7516	3,1
Øst-Finnmark	166	951	70650	30757	2,3
Kautokeino øst	61	429	22650	7465	3
Kautokeino midt	95	781	31650	10195	3,1
Kautokeino vest	54	345	23850	8269	2,9
Vest-Finnmark	210	1555	78150	25929	2,8
Troms	50	211	14800	18718	0,8
Nordland	42	232	18200	32613	0,6
Nord-Trøndelag	39	188	15900	22300	0,7
Sør-Trøndelag	30	156	13600	8598	1,6
Totalt	537	3293	211300	138915	1,7

[1] *Fakta om driftsform og tabell er hentet fra Meld.St. 32 (2016-2017) og areal og øvre reintall fra ressursregnskapet*

2.2 Oversikt over kostnadsartene

De største kostnadsartene i næringen er avskrivinger, «varekjøp», «frakt og transport» herunder «drivstoff» og «forsikringer og avgift til transportmidler», «utstyr», «drivstoff» og «diverse». Fremmedtjenester er noen år en høy kostnad men denne er ikke økende når en ser over hele perioden.

Varekjøp
På denne posten skal det føres kostnader som har gått til kjøp av varer som skal inngå i produksjonen. Det innebærer beholdningsendringer på råvarelager, innkjøpte halvfabrikata og innkjøpte varer for videresalg. Råvarer til duodjiproduksjon, kjøp av rein og kostnader til fòr for videresalg er eksempel på slike kostnader.

Avskrivninger
Her føres avskrivninger på bygninger og fast eiendom, samt avskrivinger på transportmidler, maskiner og inventar.

Frakt og transport
På denne posten føres det utgifter som næringen har vedrørende frakt og transport av varer og dyr. Her skal det føres kostnader til utgifter næringen har i forbindelse med å frakte dyr til slakt, foredling, sommer- og vinterbeite og kostnader til frakt av kjøttprodukter og duodji til markeder.

Bygninger og anlegg
På denne posten føres kostnader til reparasjon og vedlikehold av bygninger og anlegg som brukes i næringen.

Utstyr
På denne posten føres kostnader til kjøp av maskiner, verktøy og utsyr som har en verdi på inntil kr 15 000 og som ikke skal aktiveres. Her føres også reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr o.l. som er brukt i næringen. Under «utstyr» skal også kostnader til kjøp av maskiner, verktøy og utsyr som har en verdi på inntil kr 15 000 og som ikke kan aktiveres føres. Her føres også reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr o.l. som er brukt i næringen.

Innkjøp av droner vil, dersom kostnaden overstiger 15 000 kr, aktiveres som eiendel. For at en kostnad skal aktiveres må produktet ha en levetid på minimum tre år og en kostnad på over 15 000 kroner. Dersom innkjøpet er lavere skal det føres på kontoen utstyr. Kostnader til bruk av helikopter vil kunne føres på frakt og transport, eventuelt som en leasing kostnad på leie.

Fremmedtjenester
På denne posten føres kostnader til for eksempel, eksterne regnskapsførere, revisorer, advokater og konsulenter.

Administrasjon
Her skal det føres kostnader vedrørende kontor, elektronisk kommunikasjon, aviser, møter/kurs og porto. Kostnader til elektronisk kommunikasjon kan være telefon, mobiltelefon, internett og lignende.

Kjøretøyer og maskiner
Her føres kostnadene til kjøretøy i næringen, typiske kjøretøy er firehjuling, bil og snøscooter. Eksempel på slike kostnader er drivstoff, service og vedlikehold av kjøretøy, forsikringer og avgifter.

Reiser
Her skal kostnader vedrørende reiser, diett og bilgodtgjørelse føres.

Provisjonskostnad
Her føres kostnader i forbindelse med at andre selger eller formidler varer og tjenester for utøvere.

Salg og reklame
Her føres kostnader til salg og reklame for salgsprodukter.

Forsikring
Her føres kostnader til forsikringer av bygninger og inventar.

Diverse
Andre kostnader med fradragsrett, her kommer kostnader som en ikke får fordelt på resterende poster. Her føres ofte kostnader som ikke naturlig kommer på de andre kontoene i regnskapet._«Diverse kostnader» er en samlepost for seks andre poster: «annen kostnad med fradrag», «reparasjonskostnader med fradragsrett», «kontingent og gave med fradragsrett», «endring nedskrivning fordringer», «garanti og servicekostnader» og «lisens patentkostnader». Det føres generelt mye på «annen kostnad med fradrag».

2.3 Fordelingen av kostnadsartene

Figur 1 viser fordelingen av de totale kostnadene for alle siidaandelene i reinbeiteområdene i 2019.

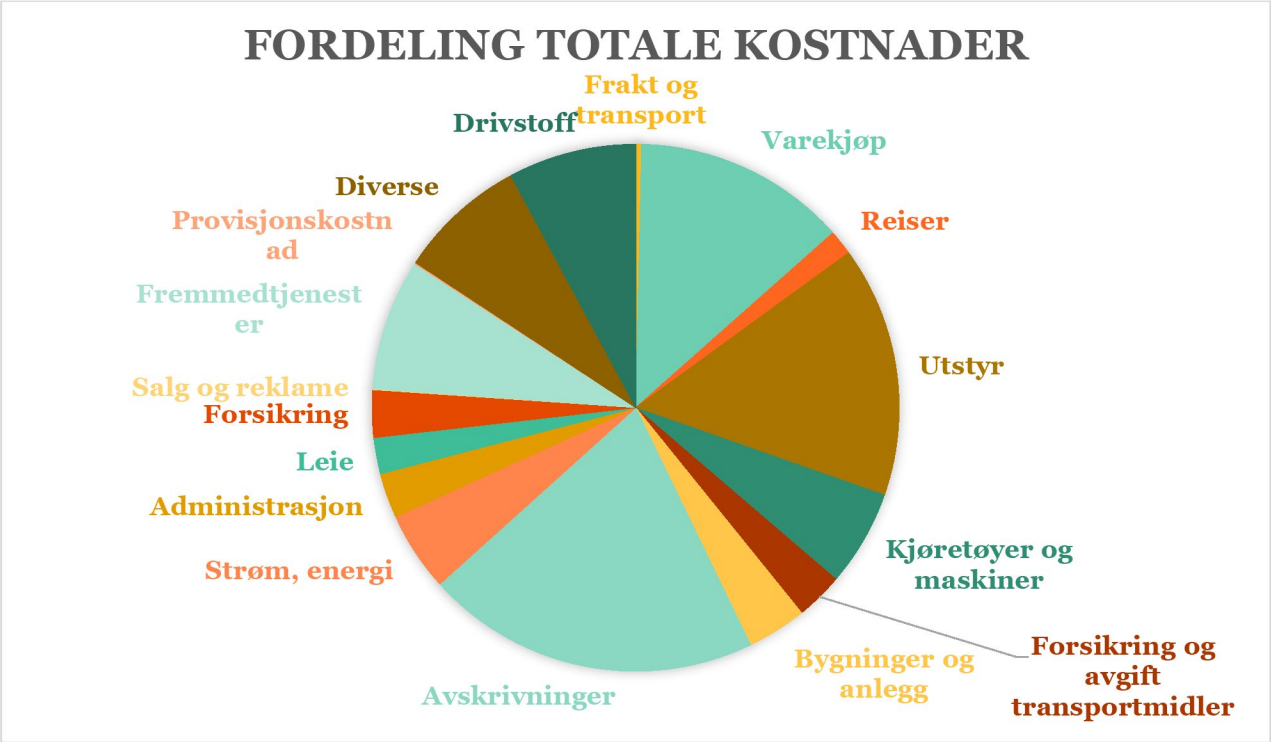

Figur 1. Siidaandelenes kostnader i 2019.

De største kostnadsartene som fremkommer er avskrivninger (21%), varekjøp (13%) og utstyr(15%). Men også drivstoff (8 %) og kjøretøy og maskiner (6 %) og fremmede tjenester på 8% utgjør betydelige kostnader for reindriften i 2019.

I figur 2 nedenfor fremkommer en fordeling av kostnadsartene i kroner fordelt på reinbeiteområde/soner i tall fra 2019.

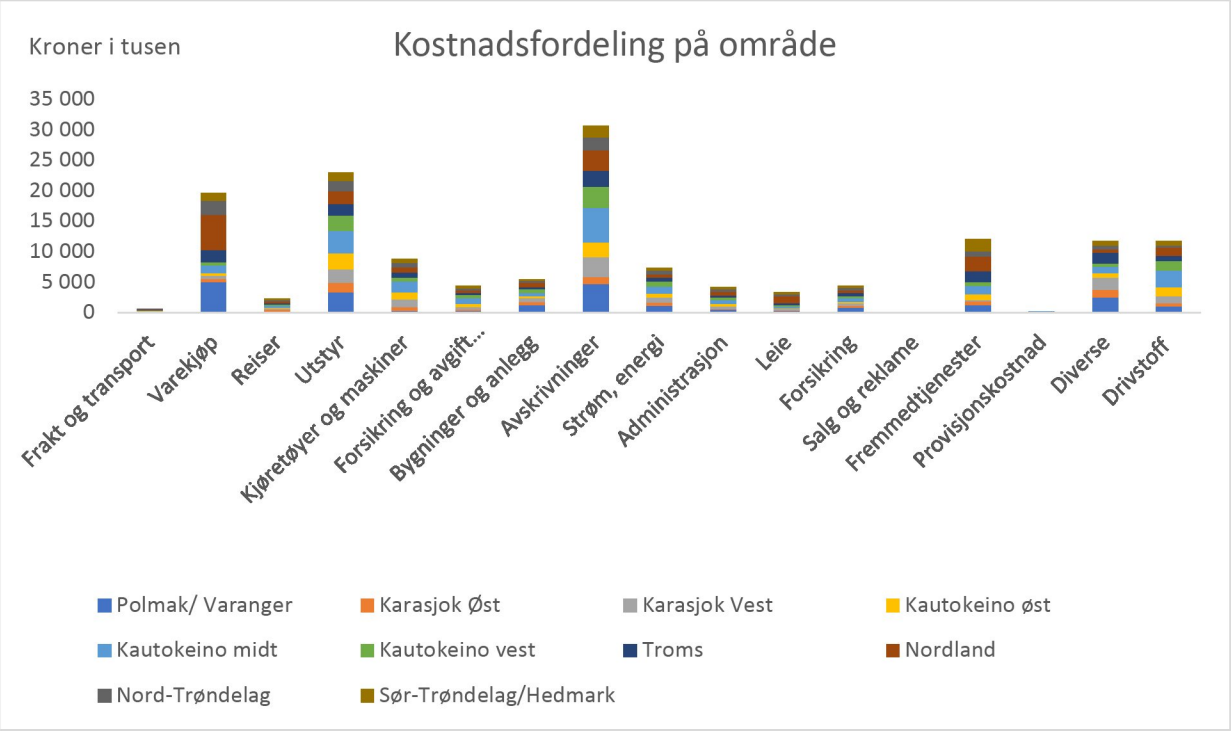

Figur 2. Fordeling av kostnadskontoer på reinbeiteområde og sone i 2019

Kautokeino midt og Nordland er de områdene med de høyeste kostnadene for kostnadsartene varekjøp, utstyr og avskrivninger.

3 Oversikt over kostnadsutviklingen de siste ti år

3.1 Overordnet oversikt over kostnadsutviklingen

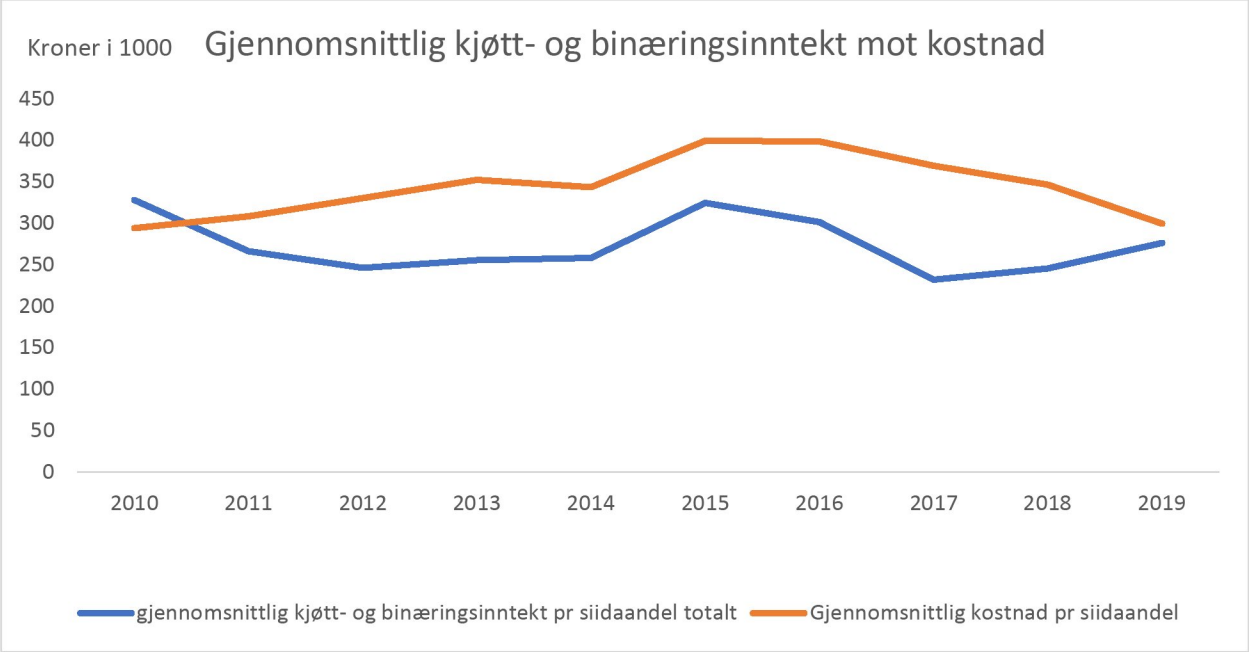

Figur 3. Figuren sammenligner gjennomsnittlig Produksjonsinntekt i kjøttinntekt og binæring mot gjennomsnittlig kostnad for hele landet i perioden 2010-2019

Figuren viser siidaandelers gjennomsnittlige kjøttinntekt og binæringsinntekt sett opp mot siidaandelens kostnader på landsbasis. Kostnadene stiger fra 2010 frem mot 2014 hvor det er et lite knekkpunkt. Fra 2014 stiger kostnadene igjen frem til 2016. Fra 2016-2019 viser utviklingen en nedgang i gjennomsnittlig kostnader. Figuren viser at den gjennomsnittlige totalkostnaden er tilnærmet lik i 2010 og 2019.

Totalt for næringen har det vært høyere kostnader enn produksjonsinntekt. I 2010 er kostnadene tilnærmet lik produksjonsinntekt, etter det går kostnadene opp i forhold til inntekt.

Fra 2017 og frem mot 2019 begynner gapet mellom inntekter og kostnader i forhold til produksjon å reduseres.

Inntekter fra binæring er økende frem til 2017, i 2018 og 2019 går den ned. Størst nedgang er det fra 2018 til 2019.

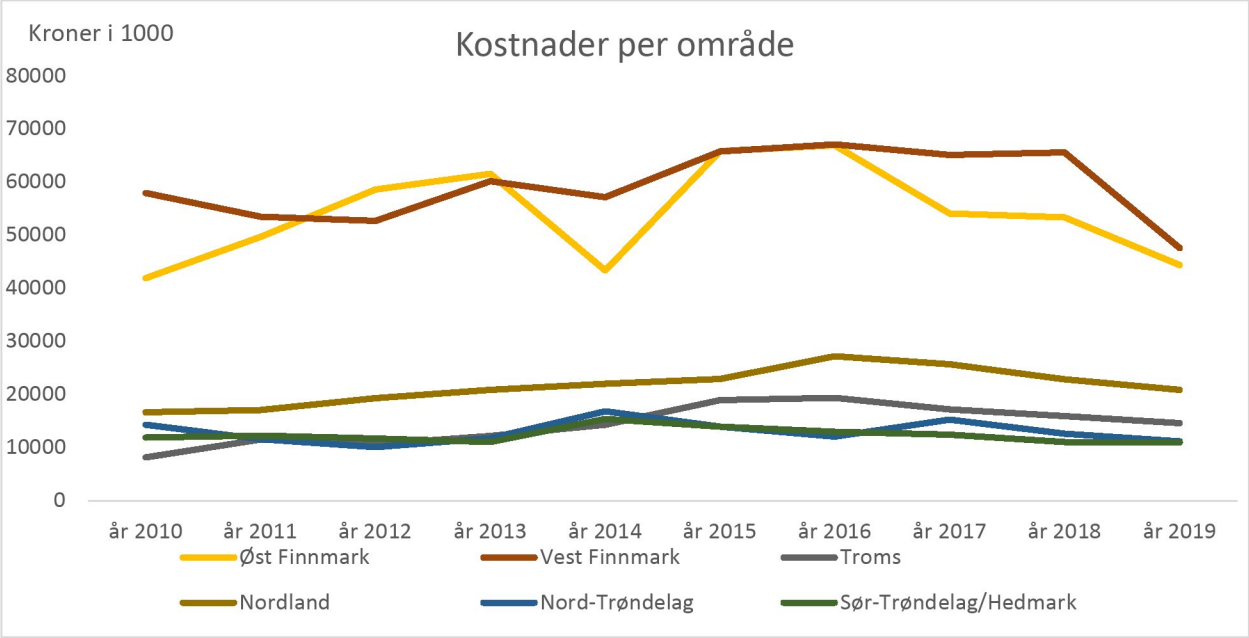

Figur 4. Figuren viser utviklingen av totalkostnaden per område i perioden 2010-2019.

Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag er områdene som har de laveste kostnadene og minst variasjon gjennom perioden. Områdene som har de høyeste kostnadene er Øst- og Vest-Finnmark. Dette er også de områdene med flest siidaandeler og flest utøvere.

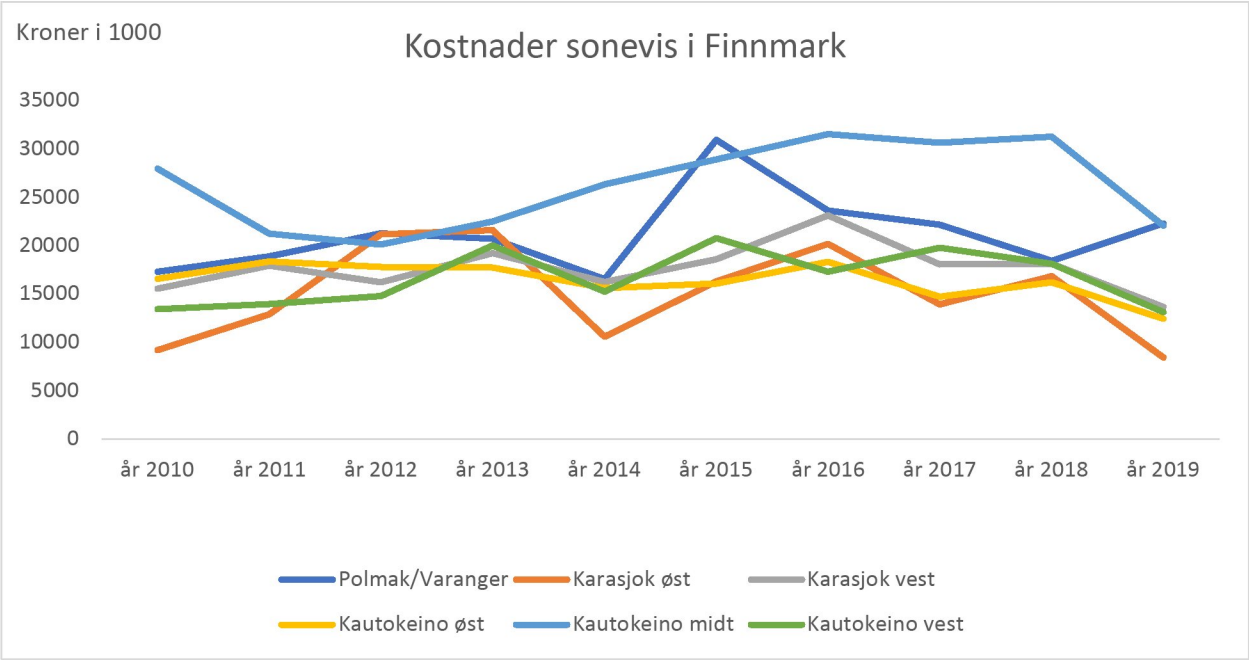

Figur 5. Figuren viser kostnadene sonevis i Finnmark i perioden 2010-2019 (2019 kroner)

Utviklingen viser variasjon i kostnadene både i ti årsperioden og mellom områdene. Det fremgår av figuren at Kautokeino midt har høye totalkostnader i hele perioden med en nedgang i kostnad i 2019.

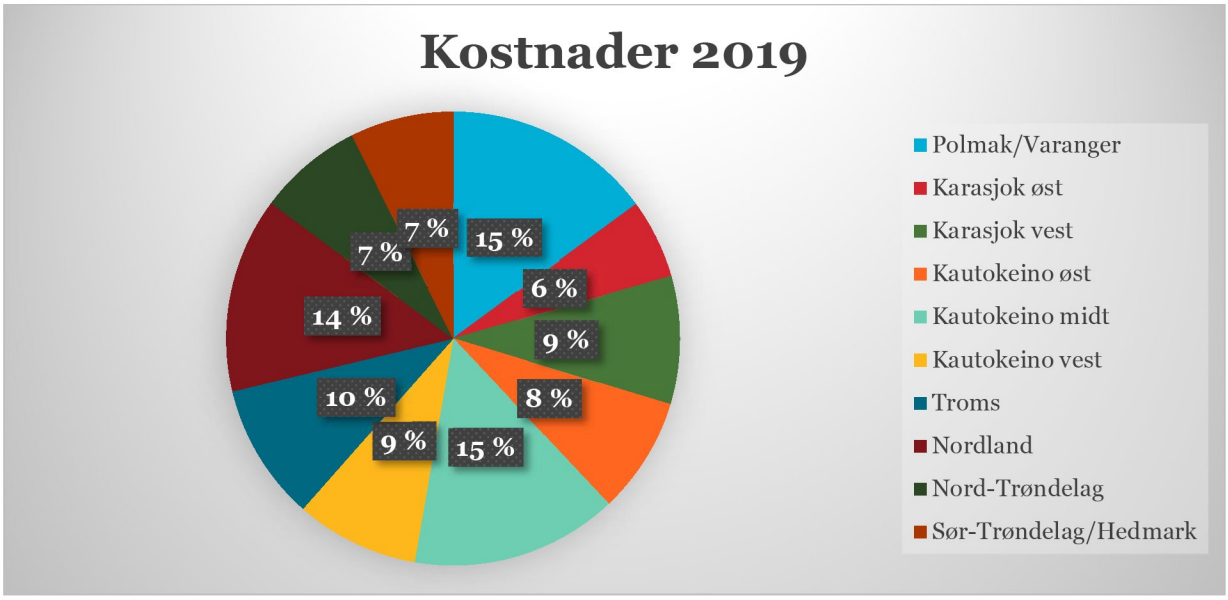

Figur 6. Siidaandelenes kostnader per reinbeiteområde og soner i Finnmark i 2019

Kakediagrammet viser siidaandelenes totale kostnader per reinbeiteområde og sone i 2019. De områdene som hadde de største kostnadene var Nordland, Kautokeino midt og Polmak Varanger, de som hadde lavest kostnad var Karasjok øst, Sør-Trøndelag/Hedmark og Nord-Trøndelag.

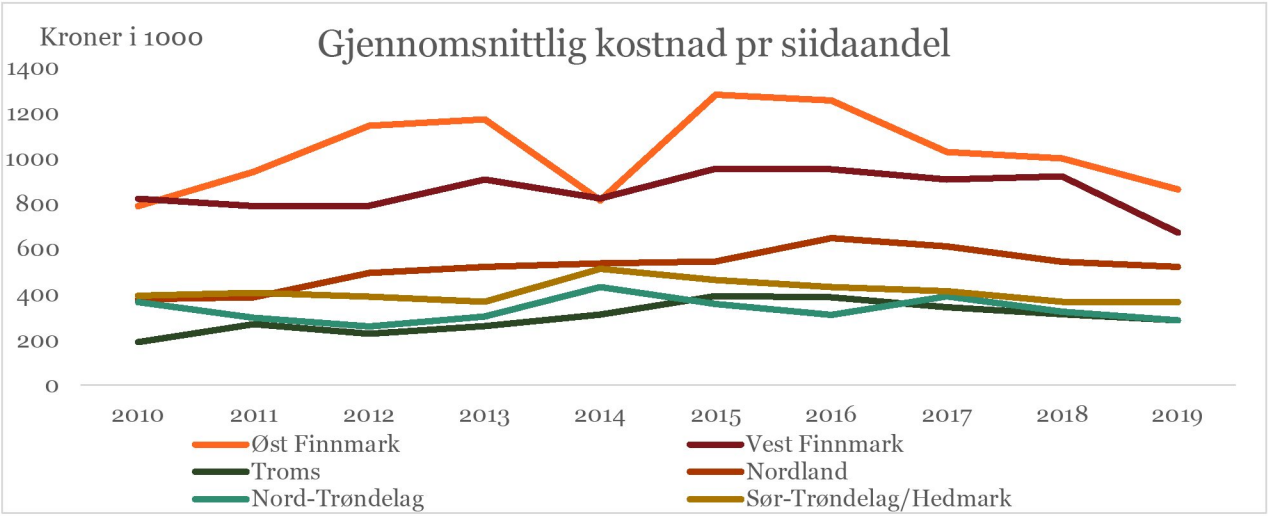

Figur 7. Gjennomsnittlig kostnad per siidaandel i perioden 2010-2019

Figuren viser totale kostnader for området delt på antall siidaandeler.

Figuren er, i likhet med figur 19 om rovdyrtap, delt inn i Øst- og Vest-Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag.

Gjennomsnittlig kostnad pr siidaandel er høy i Øst-Finnmark, Vest-Finnmark og Nordland i sammenligningsperioden. De samme områdene har rapportert et høyt antall rovdyrtap, se figur 19 rovdyrtap.

Økt antall rovdyr kan også gi et økt behov for gjeting av flokken noe som kan gi økte kostnader i form økte drivstoff kostnader, økt vedlikehold på kjøretøy og økt bruk av menneskelige ressurser.

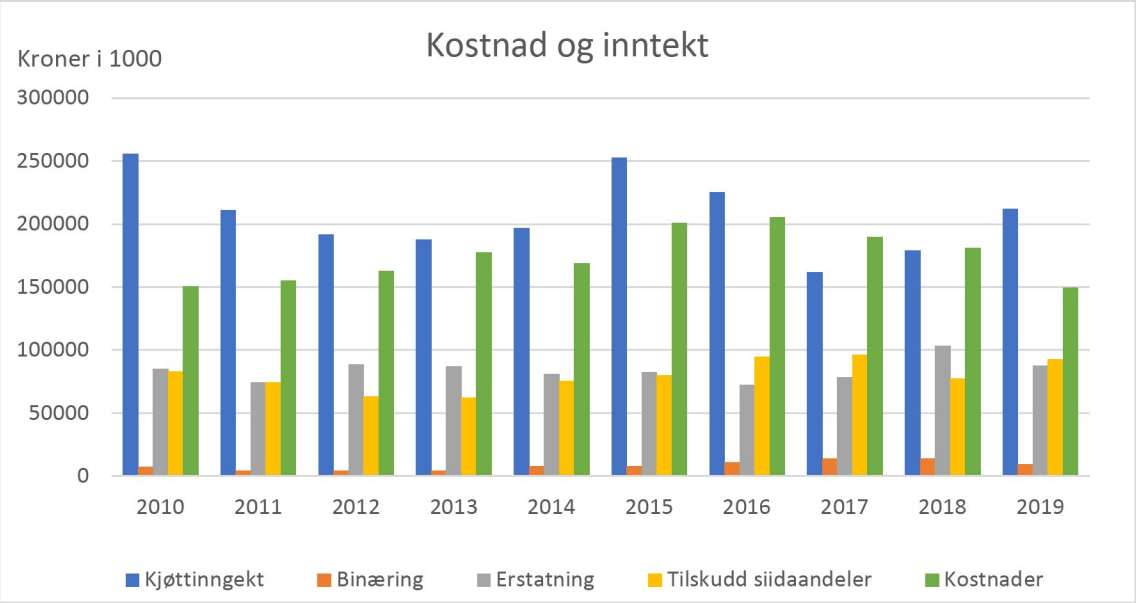

Figur 8. Fordeling inntekter, erstatning og tilskudd mot kostnad i perioden 2010-2019 (2019 kroner).

Figur 7 viser forholdet mellom kostnader og totale inntekt for alle siidaandelene. Inntektene består av alle inntekter fra salg og binæring samt erstatning og tilskudd. Figuren viser inntektene er stigende fra 2017 og frem mot 2019. Kostnaden er høyere enn inntekter dersom man kun legger til grunn næringsinntektene i alle periodene utenom 2019.

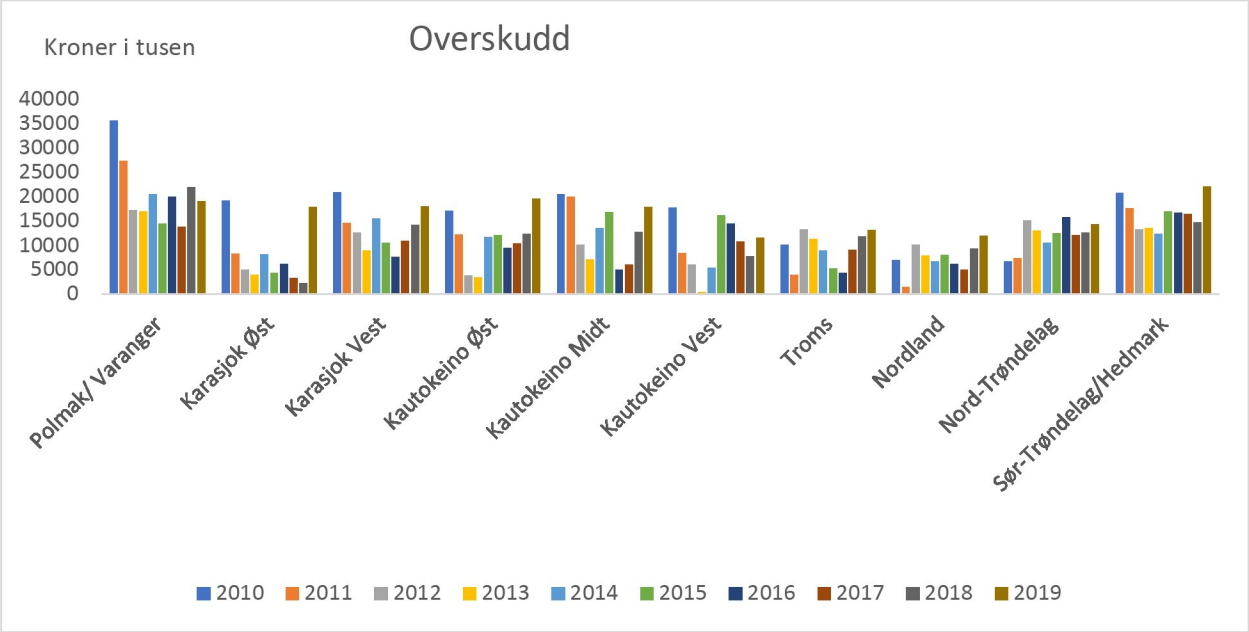

Figur 9. Figuren viser samlet overskudd for siidaandelene i reinbeiteområdene

Figuren viser samlet overskudd for siidaandelene i reinbeiteområdene. Sum inntekt som er med i oversikten er inntekt av kjøtt og biinntekter, erstatninger og tilskudd.

Grunnlagsmaterialet viser at det er variasjoner i siidaandelenes økonomi mens figuren viser økonomien for området som helhet. Polmak/Varanger og Sør-Trøndelag/Hedmark har størst overskudd. Nord-Trøndelag har vært stabil i perioden 2012 til 2019. I øvrige områder finner vi store variasjoner i tidsperioden.

3.2 Gjennomsnittlig kostnad per slaktet rein mot kjøttinntekt per rein

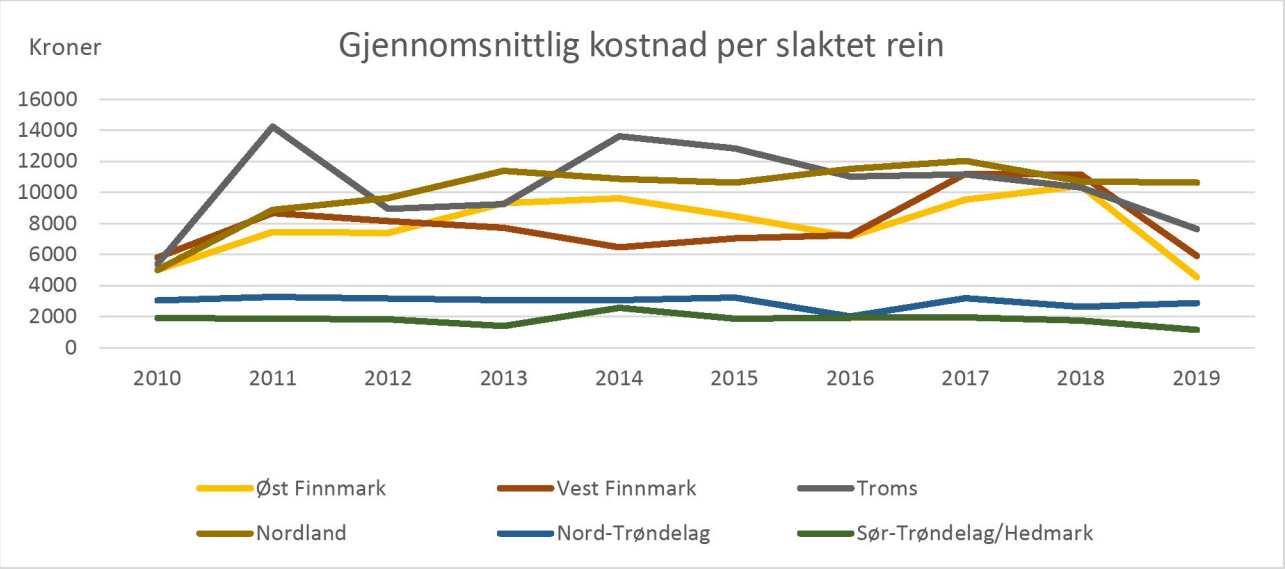

Figur 10. Gjennomsnittlig kostnad per slaktet rein perioden 2010-2019

Figur 9 viser siidaandelens gjennomsnittlige kostnad per slaktet rein i forhold til kjøttinntekt per rein fra 2010 til 2019 per område.

Figuren viser totale kostnader for de ulike reinbeiteområdene fordelt på antall rein som er slaktet ved slakteri. Lave slaktetall i Troms og Nordland gjør at siidaandelene har høyere kostnader per rein enn siidaandelene i de øvrige områdene.

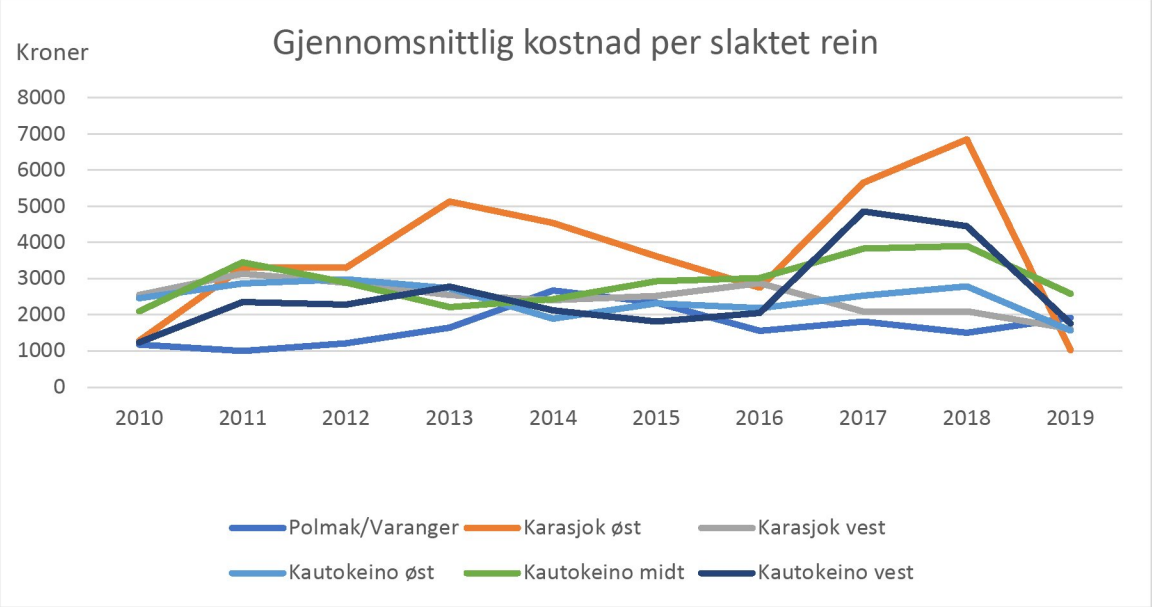

Figur 11. Gjennomsnittlig kostnad per slaktet rein sonevis i øst og vest Finnmark i perioden 2010-2019

I figur 10 ser vi en fordeling av gjennomsnittlig kostnad per rein i sonene i Finnmark. Karasjok øst har de høyeste kostnadene i perioden. Polmak/Varanger har de laveste kostnadene med unntak i perioden 2014- 2015.

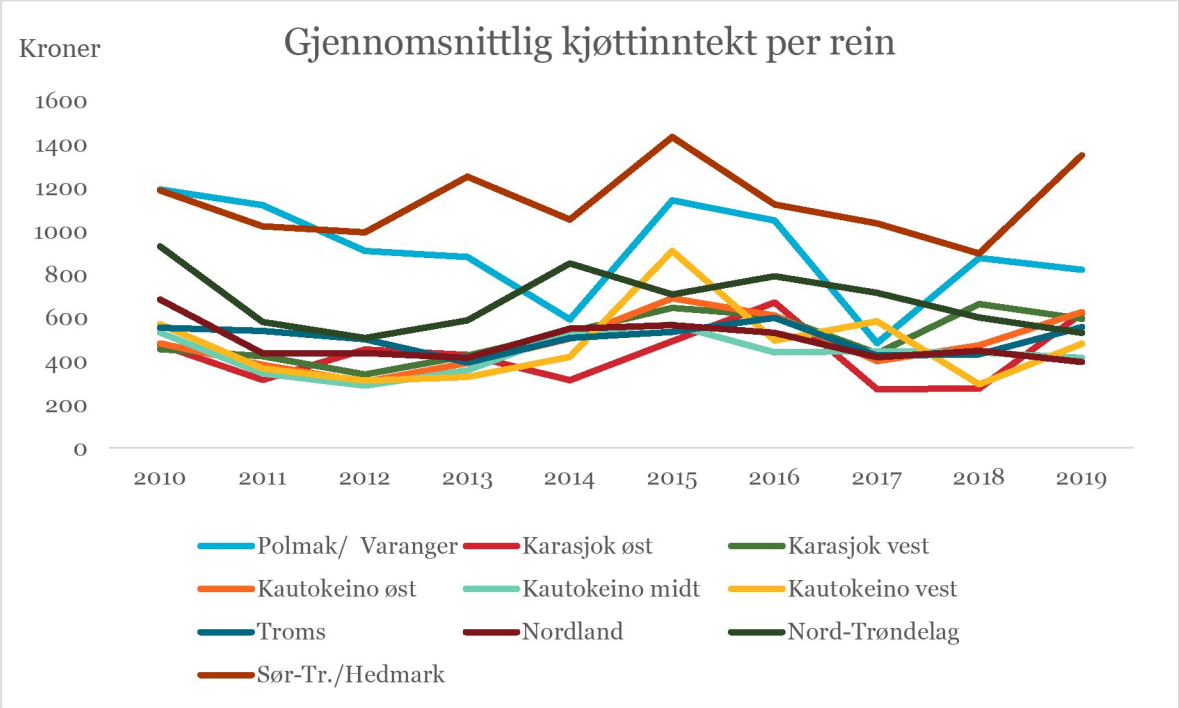

Figur 12. Gjennomsnittlig kjøttinntekt per rein

I figuren er en oversikt over siidaandelenes kjøttinntekt pr rein fra 2010 til 2019. Det er stor variasjon mellom områdene. Kautokeino midt og Nordland har de mest stabile kjøttinntektene i perioden. Polmak/Varanger, Kautokeino vest har de største variasjonene.

3.3 Siidaandelenes kostnadsutvikling sammenlignet med kostnadsutviklingen generelt i samfunnet

Figur 13. Figuren viser oversikt over siidaandelenes kostnadsutvikling med prosentvis endring det siste året sammenlignet med kostnadsutviklingen generelt i samfunnet ut ifra konsumprisindeksen i perioden 2010-2019.

Diagrammet viser siidaandelenes kostnadsutvikling sammenlignet med kostnadsutviklingen generelt i samfunnet i samme periode. Konsumprisindeksen fra 2010 og frem til 2019 viser at kostnadene i samfunnet har hatt en jevn økning fra 2010 til 2019. Samtidig fremkommer det at siidaandelenes kostnader har økt hvert år frem til 2016, med unntak av 2014 hvor kostnadene er noe redusert.

I 2016 er kostnadene høyest før de reduseres de tre påfølgende årene fra 2017 til 2019. Kostnadsutviklingen i reindriften følger ikke utviklingen i KPI etter 2017. Reindriften har dermed en kostnadsreduksjon de siste årene, mens det på overordnet nivå har vært en økning i kostnaden.

3.4 Siidaandelenes gjennomsnittlige kostnader og inntekter

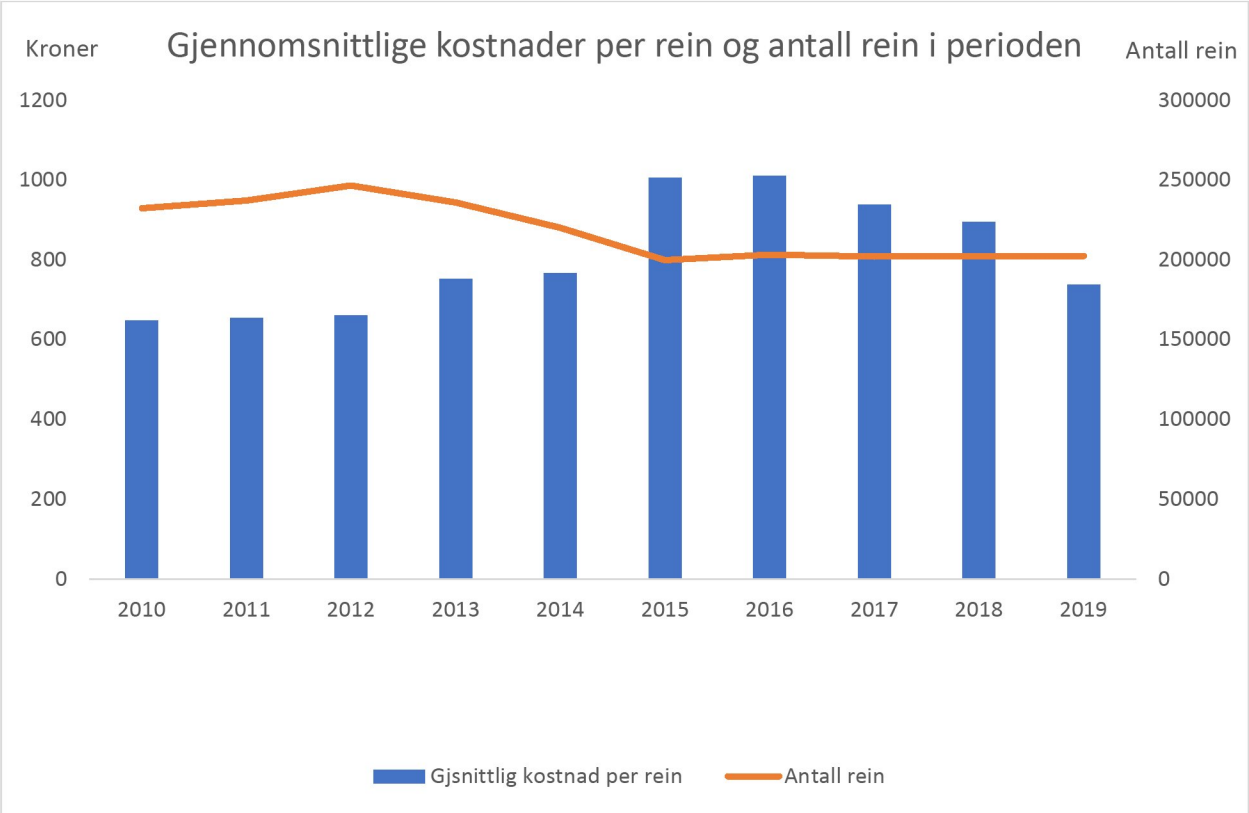

Figur 14. Siidaandelenes gjennomsnittlige kostnader per rein mot antall rein i perioden

Figuren viser totale kostnader delt på totalt antall rein det året for hele landet. Framstillingen viser en brå stigning i 2014 før det flates ut igjen og jevn nedgang frem til 2019. Hvis en ser på reintallsutviklingen gikk reintallet fra 2014 til 2015 ned med 20 100 rein. Dermed ble det færre rein å fordele kostnadene på.

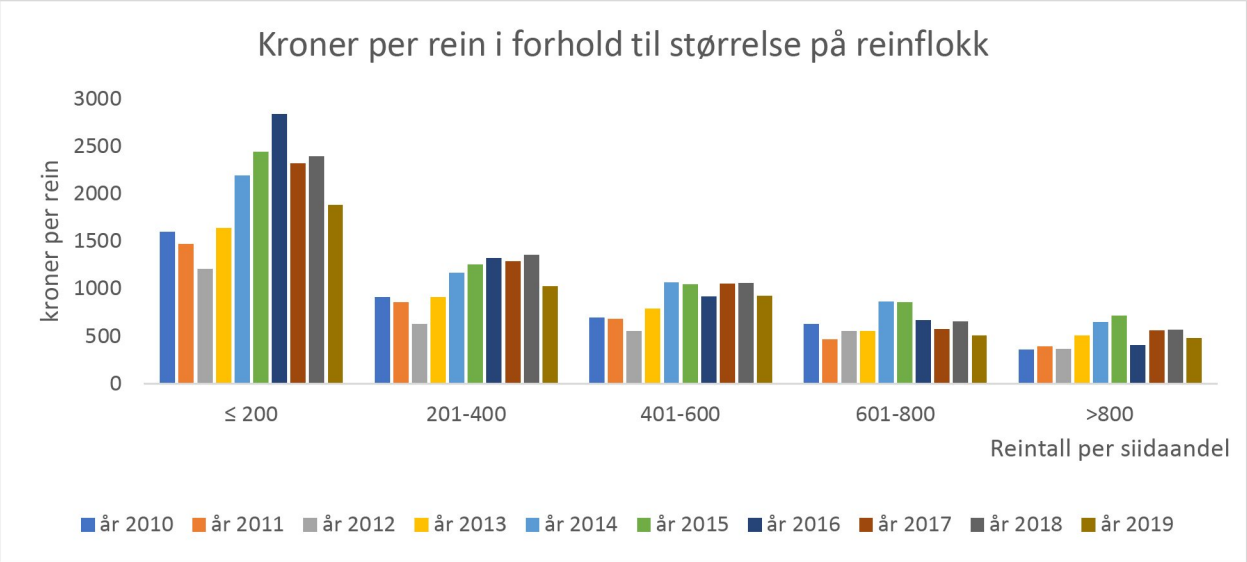

Figur 15. Figuren viser gjennomsnittlige kostnader per rein i siidaen

Figuren viser at antall rein i flokken påvirker kostnadsnivået per rein. Siidaandelsledere med 200 eller færre rein har betydelig større kostnader per rein. Ved økning av reinflokken ser en at kostnaden per rein blir lavere.

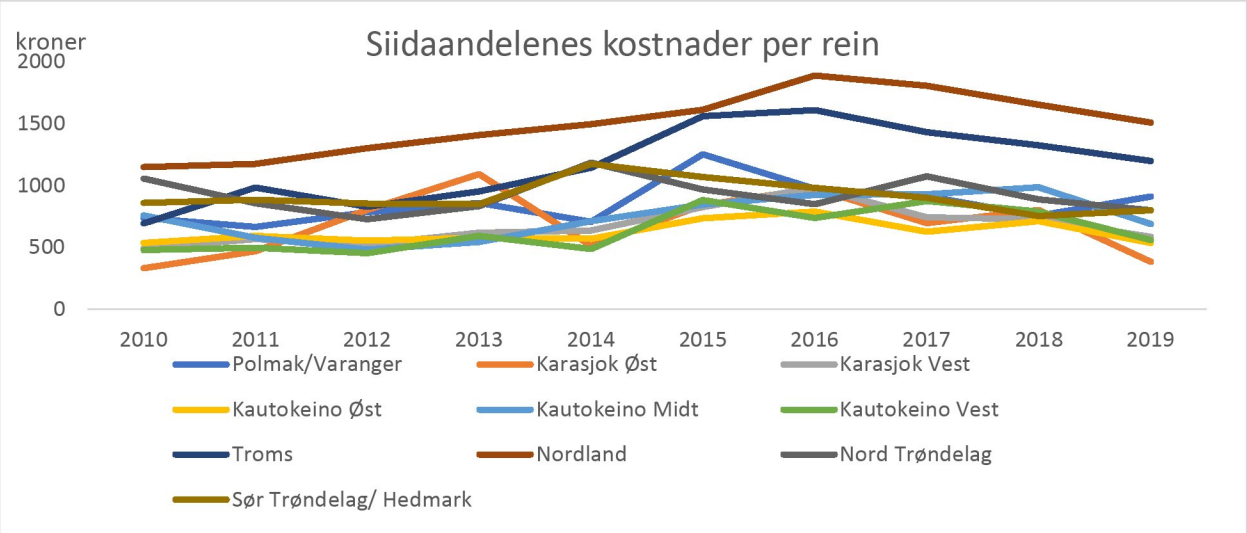

Figur 16. Siidaandelenes kostnader fordelt per rein i perioden 2010-2019

I figuren fremkommer siidaandelenes kostnader fordelt per rein for reinbeiteområde for årene 2010-2019. Det reinbeiteområdet som har høyest kostnad per rein i perioden 2010-2019 er Nordland, men også Troms ligger høyt fra 2014. En årsak til at det blir slik er at det i disse områdene er færre rein å fordele kostnadene på. Kostnadene blir høyere fordi de faste kostnadene til en viss grad vil være de samme uansett antall rein. Kostnadsartene som er høye er varekjøp, utstyr, avskriving og fremmedtjenester.

Nordland har i tillegg høye drivstoffkostnader som kan henge sammen med mye gjeting på grunn av rovdyrproblematikk. Samtidig ser en at alle områder unntatt Polmak/Varanger har en fallende kurve frem mot 2019.

Figur 17. Figuren viser totale kostnader sammenlignet med reintall for alle områder i perioden 2010-2019

Det er varierende hvordan kostnadene fordeler seg. Tendensen viser at et lavt reintall øker kostnadene, noe som vises godt i Troms og Nordland. I områder med høyere antall rein ser en at kostnadene blir lavere i forhold til kostnad, det ser en for eksempel i Finnmark.

Årsaken kan være at de faste kostnadene for siidaandelene utgjør en stor del av de totale kostnadene, og da vil et høyere reintall gi flere rein å fordele disse kostnadene på. Det er ikke skilt mellom variable og faste kostnader. De faste kostnadene vil for eksempel være forsikringer. De variable kostnadene vil være eksempelvis være drivstoff og fôring. I Nordland kan nedgang i reintall i stor grad tilskrives økte tap til rovvilt. En situasjon med mye rovvilt krever mer intensiv gjeting av flokken for å unngå tap, noe som gir økte variable kostnader.

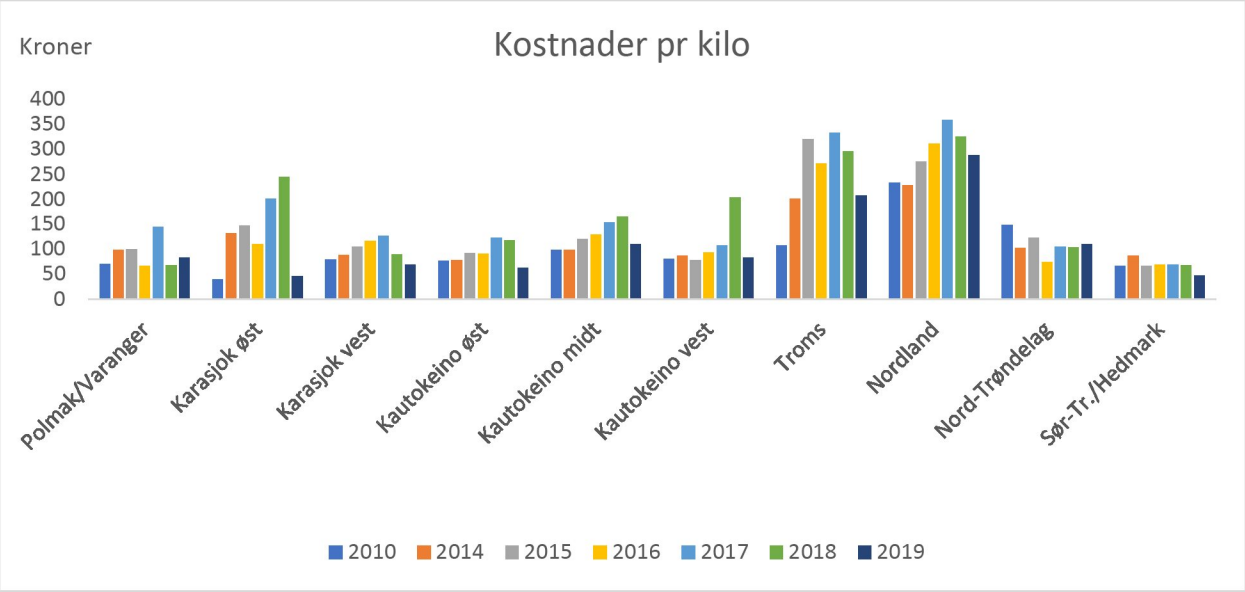

Figur 18. Kostnader per kilo reinkjøtt produsert

Figuren viser totale kostnader for perioden delt på totale kg reinkjøtt produsert. Områdene som peker seg ut er Troms og Nordland med de høyeste kostnadene per kilo.

Troms og Nordland er områder med lavt reintall og lave slaktetall og dermed lite kvantum å fordele kostnadene på. Nordland er et område med mye tap til rovdyr noe som kan være med å forklare et lavt slaktetall.

Troms og Nordland har tradisjonelt hatt høye priser per kilo ut ifra bakgrunnsmateriale i Totalregnskapet.

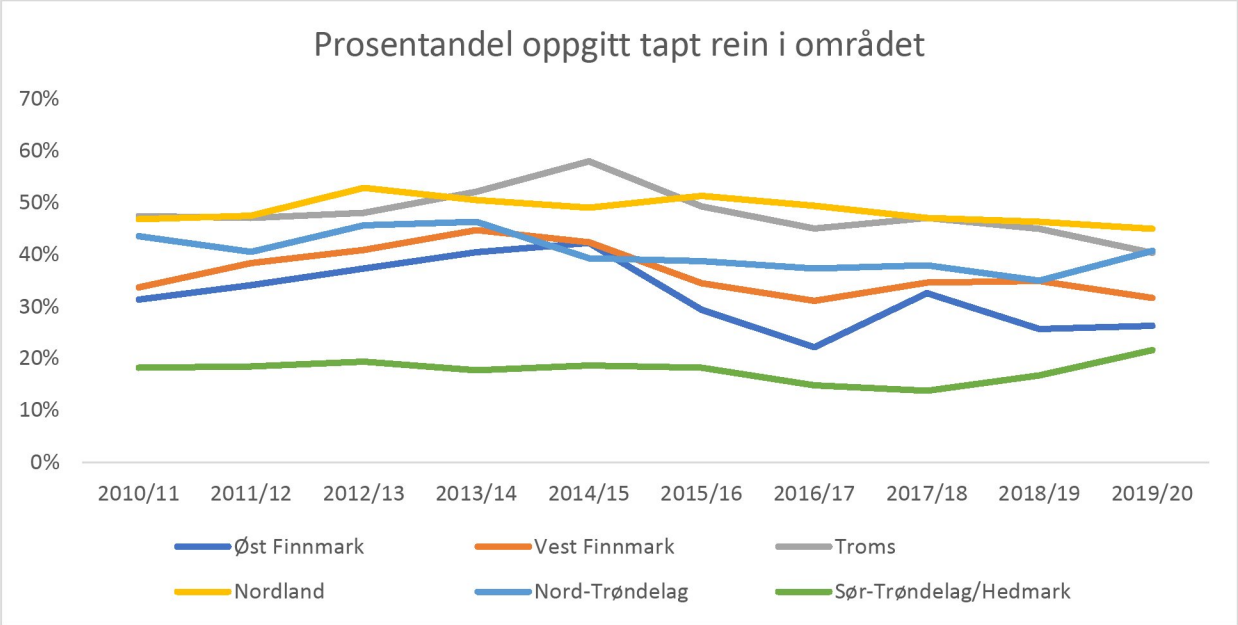

Figur 19. Figuren viser prosentvis oppgitt tap av rein fordelt etter område i perioden 2010-2019

I figuren fremkommer en oversikt over antall rein som er oppgitt tapt til rovdyr. Det er ikke samme antall som reineier har fått erstattet, reineier får erstattet kun en prosentdel av innmeldt tap.

Nordland og Troms har fra 2015/16 det høyeste innrapporterte tapstallene i perioden frem til 2019/20. Sør-Trøndelag/Hedmark er området som i hele perioden har det lavest innrapporterte rovdyrtapet. I totalregnskapet er rovdyrtapsproblematikken nærmere utdypet.

I analysen vil vi kommentere mer om konsekvensene av rovdyrtap.

4 Analyse av de ulike kostnadskontoene i reindriften

Særlige kostnadsdrivere viser seg å være, «avskriving», «utstyr», «frakt og transport» herunder «drivstoff» og «forsikring og avgift transportmidler», «varekostnad» og «diverse». De øvrige kostnadsartene er lave og stabile i perioden og anses for å ha mindre påvirkning som kostnadsdrivere. Andre elementer som kan være kostnadsdrivere er tap til rovdyr og drivstoffutviklingen. Klima er også noe som har stor påvirkning på reindriften, men dette er det vanskelig å si noe konkret om men en ser det på vanskelige beiteforhold og flere beitekriser de siste årene.

4.1 Rovviltutfordringer

Tabell 2. Oversikt over antall ynglinger i perioden 2017-2019

	Gaupe 2017	Gaupe 2019	Bjørn 2017	Bjørn 2019	Ulv 2017	Ulv 2019	Jerv 2017-2019	Kongeørn 2010-2014
Finnmark	0	3	37	61	0	0		112
Troms	6	8	7	7	0	0	66,8	127
Nordland	6	11	2	4	0	0	64,7	117
Trøndelag/Hedmark /Møre og Romsdal	28	23	79	76	93	75-78	160,8	264
Totalt	**40**	**45**	**125**	**148**	**93**	**0**	**292,3**	**620**

En oversikt over antall ynglinger i de ulike områdene viser en økning av gaupe og bjørn i Nord-Norge. Kongeørn finnes det ikke nyere tellinger på bestanden. En ser at rovdyr bestandene er i økning i alle områdene. Når det gjelder bjørn finner vi den største økningen i Finnmark mens bestanden er forholdsvis stabil i øvrige områder.

Gaupe er økende i alle områder utenom Trøndelag/Hedmark/Møre og Romsdal, der er også mye jerv i alle områdene. I tall fra Totalregnskapet ser en at de største tapene er til kongeørn etterfulgt av jerv og gaupe. Av regnskapsfører i Nordland ble tap til jerv nevnt som et økende problem. Dersom en ser tabell 2 sammen med figur 20 ser en at samtlige områder enten har økende rovdyrtap eller har stabile tap i perioden. Tallene er hentet fra Rovdata.

En oversikt over Forebyggenede og konfliktdempende tiltak (FKT) - midler gitt for forebygging av tap til rovvilt viser at det er økende utbetaling i perioden 2014-2019, se figur 23 nedenfor, noe som samsvarer med en økende rovviltbestand.

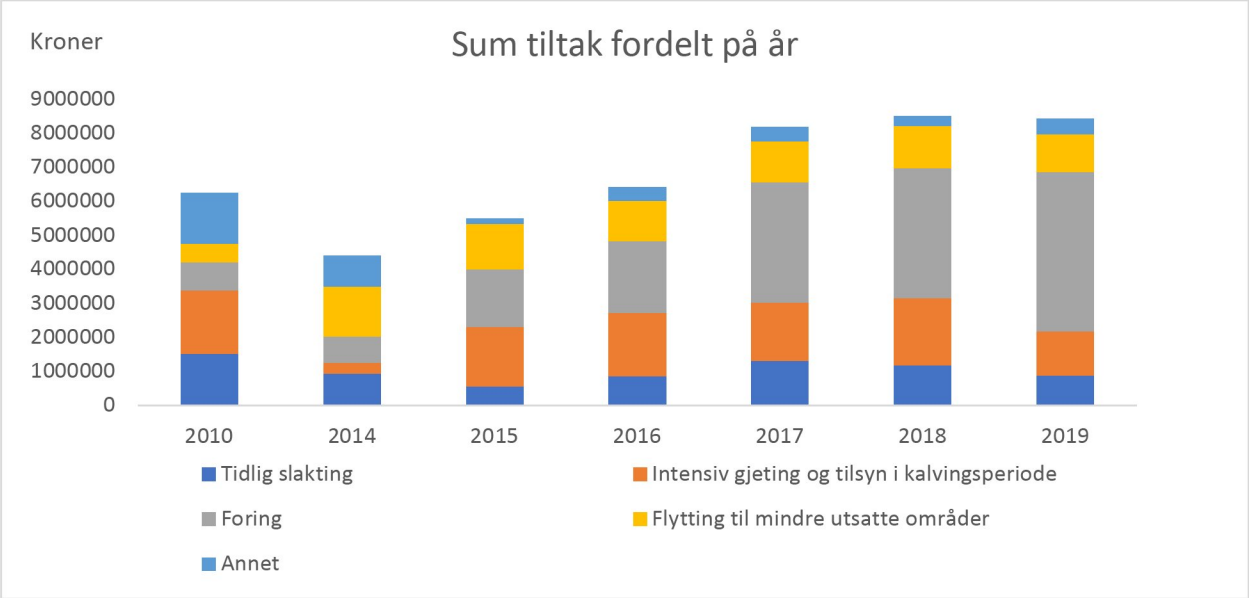

Figur 20. Sum av FKT midler fordelt på perioden 2010-2019

Tilskudd til fôring viser størst økning i perioden fra 2015-2019. Dette kan ha en sammenheng med vanskelige vinter i perioden 2017-2019. Fôring kan være et tiltak for å holde reinflokken samlet og i god kondisjon. Dyr i dårlig kondisjon er et lettere bytte for rovdyr, dermed kan det være gunstig å forebygge med fôring. Økt fôring kan være en konsekvens av både dårligere beiteforhold og økt rovdyrbestand.

Når en fordeler FKT-midlene over på de ulike områdene, se figur 24 nedenfor, så er det Nordland som mottar det høyeste tilskuddet i perioden.

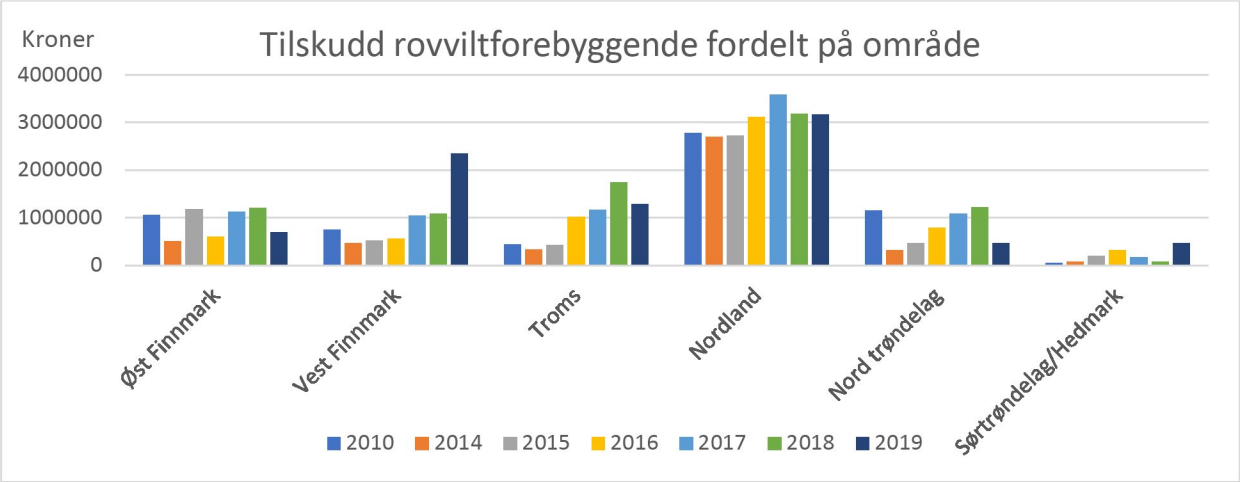

Figur 21. Tilskudd FKT midler fordelt over område

Nordland mottar årlig mellom 2,6 og 3,6 mill kroner i tilskudd til rovviltforebyggende tiltak. Regnskapsfører i Nordland har påpekt at tap til rovdyr er en stor utfordring og en vesentlig kostnadsdriver i området.

Troms mottar også en del tilskudd. Dersom en ser på antall rovdyr i tabell 1 ser en at bestanden i området har en liten økning fra 2017 til 2019. Vi ser i figur 19, som viser gjennomsnittlig oppgitt rovdyrtap, at Troms har et stabilt rovdyrtap per siidaandel.

4.2 Kjøretøy og maskiner

Kjøretøy og maskiner er en samlepost som inneholder «forsikring og avgift transportmiddel», «bilkostnader privat bil i næring», «drivstoff transport» og «vedlikehold transport». Punktene «drivstoff» og «forsikring og avgift transportmiddel» er behandlet i punkt 4.3 og 4.4. Stortinget vedtok at det fra 1. juli 2018 ble innført nye regler om fritak for engangsavgift og fradragsrett for mva for snøscootere og ATV til bruk i reindriftsnæringen.

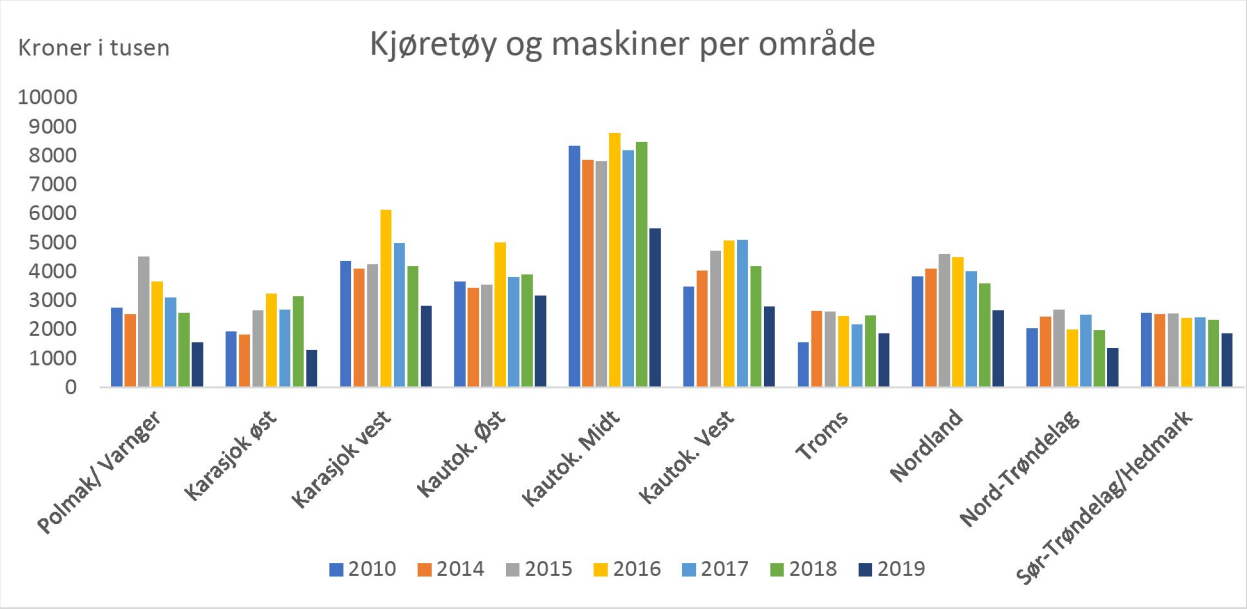

Figur 22. Figuren viser fordelingen på konto kjøretøy og maskiner per område i perioden 2010-2019

Når en ser på kostnadene til kjøretøy og maskiner samlet ser en at kostnaden har gått ned i alle områder, den totale kostnaden er høyest i Kautokeino midt. De laveste kostnadene er i Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag/ Hedmark.

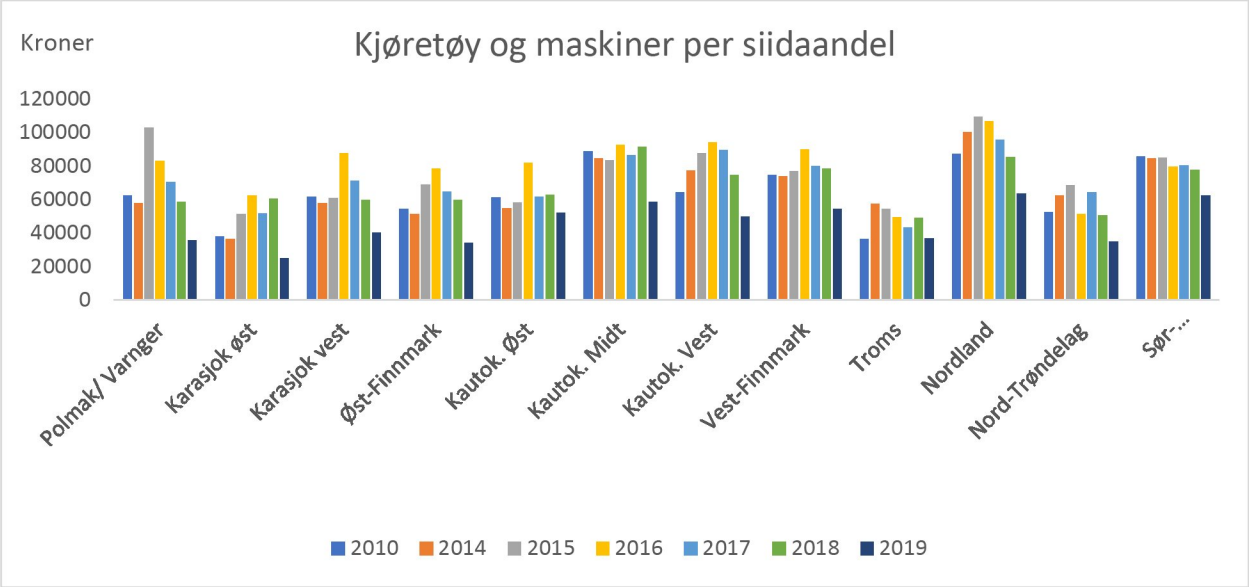

Figur 23. Figuren viser fordelingen av kontoen kjøretøy og maskiner i perioden 2010-2019

Når en gjør en fordeling per siidaandel ser en at kostnaden er relativt lik i hele landet. Nordland har litt høyere kostnader. Kostnadene reduseres særlig fra 2018-2019.

En forklaring på denne nedgangen i kostnader på «kjøretøy og maskiner» kan være den nevnte regelendringen i 2018.

4.3 Drivstoff

Drivstoff kostnaden utgjør 8 % av siidaandelenes kostnader, som det fremgår av figur 1.

Drivstoffprisen blir påvirket av flere faktorer som f.eks. oljepris, avgifter, innkjøpspris for forhandlere, og kronekurs.

Vi har laget en oversikt som viser utviklingen av drivstoffprisene i Norge over en tiårs periode. Oversikten viser et gjennomsnitt og det kan være variasjoner i ulike deler av landet.

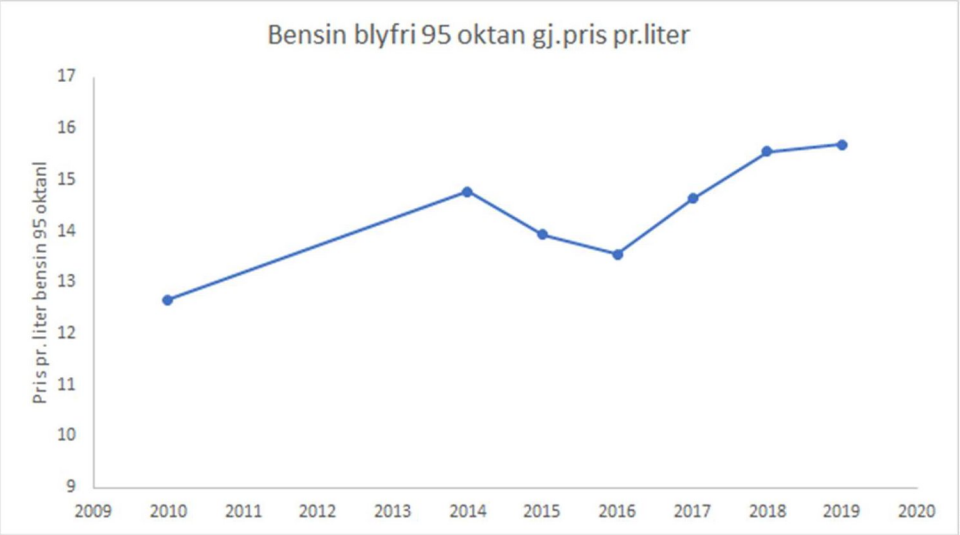

[2]

Figur 24. Drivstoff løpende priser i perioden 2009-2020

Det er stor variasjon mellom reinbeiteområdene i hvor mye de bruker på drivstoff. Figur 26 nedenfor viser drivstoffkostnader fordelt på områdene/sonene for utvalgte år i perioden 2010-2019.

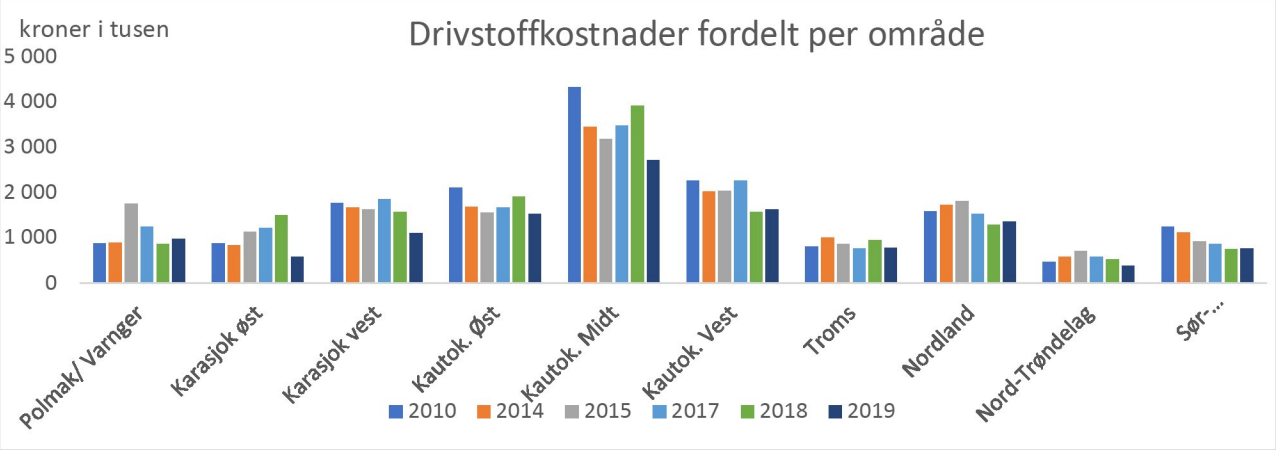

Figur 25. Drivstoff kostnader fordelt på område for årene 2010-2019

Kautokeino midt har de høyeste drivstoffkostnadene over alle årene. Kautokeino er det området med flest utøvere, noe som kan være med å forklare kostnadene. Med mange ulike reinflokker i et område kan det også potensielt kreve mer intensiv gjeting med tilhørende drivstoffutgifter for å unngå sammenblanding av flokker.

Det er en del variasjoner i Polmak/ Varanger. I Karasjok øst steg kostnadene frem til 2018 med en nedgang i 2019.

[2] *Kilde SSB*

Figuren viser at kostnadene til drivstoff er redusert. Den klareste tendensen kan man se i Kautokeino midt som er det området som har de høyeste drivstoffkostnadene i perioden. Figuren viser en liten økning i kostnadene i 2018 men det er fortsatt lavere enn i 2010. I 2019 går drivstoffkostnadene i Kautokeino midt ned og det er kun områdene Polmak/Varanger, Kautokeino vest og Nordland som økte drivstoffkostnadene dette året. En medvirkende årsak til det kan være overgang til 4-takts scooter som reduserer tidligere forbruk.

Kautokeino midt er et av områdene med lang flyttevei til sommerbeite samt dels beiter langt fra vei. Dette er faktorer som er med på å øke kostnadene både generelt og til drivstoff.

Andre forhold som kan påvirke drivstoffkostnadene er beiteforhold i de ulike områdene. I år med dårlige beiter vil drivstoffutgiftene kunne øke som følge av økt gjeting samt ressursbruk ved fôring. Klimatiske forskjeller mellom reinbeiteområdene kan også ha innvirkning på kostnadene.

En usikkerhet her er at de senere år er det flere som fører drivstoff på kontoen for strøm og energi. Her er det vanskelig å kunne skille ut kostnaden til drivstoff da det på samme konto føres strøm gass og fyringsolje.

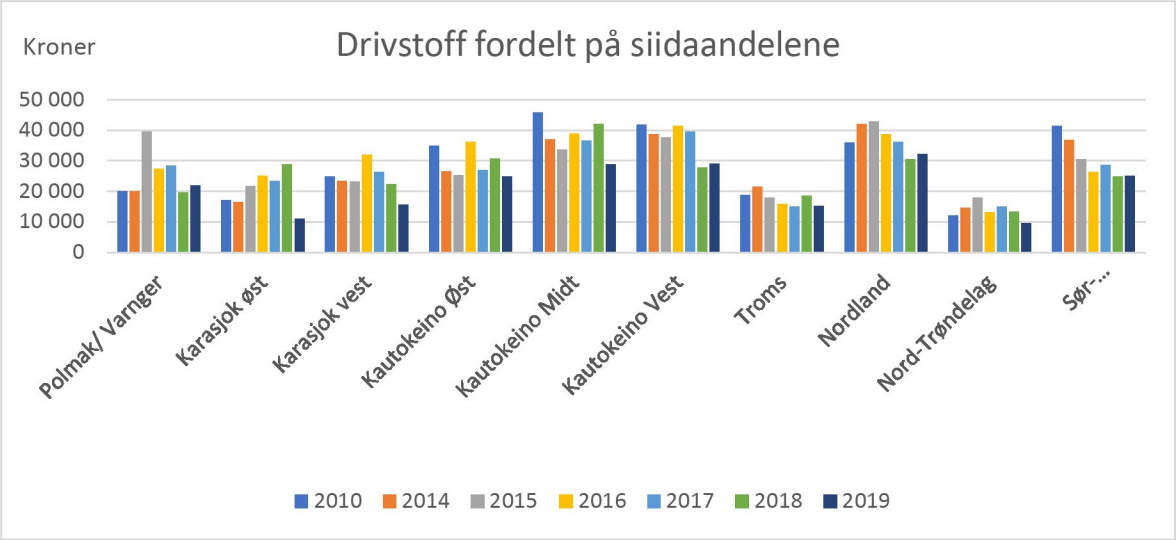

Figur 26. Drivstoffkostnader fordelt på siidaanelene i området

Ved fordeling av drivstoff per siidaandel ser en at kostnadene blir jevnere fordelt. Områdene som da peker seg ut er Kautokeino midt, Kautokeino vest og Nordland. Både Kautokeino midt og Kautokeino vest har lang flyttevei noe som vil være med på å øke kostnader til drivstoff. Kautokeino midt er også et av de områdene med flest rein per kvadratkilometer (se tabell 1) noe som vil gi et økt behov for gjeting for å hindre sammenblanding av flokker.

Nordland er et av de områdene med størst utfordring iforhold til rovdyr noe som gir et behov for økt gjeting for å forebygge tap.

Figur 27 nedenfor viser det gjennomsnittlige drivstoff forbruket målt i kroner pr rein, fordelt på områder/soner for perioden 2010-2019.

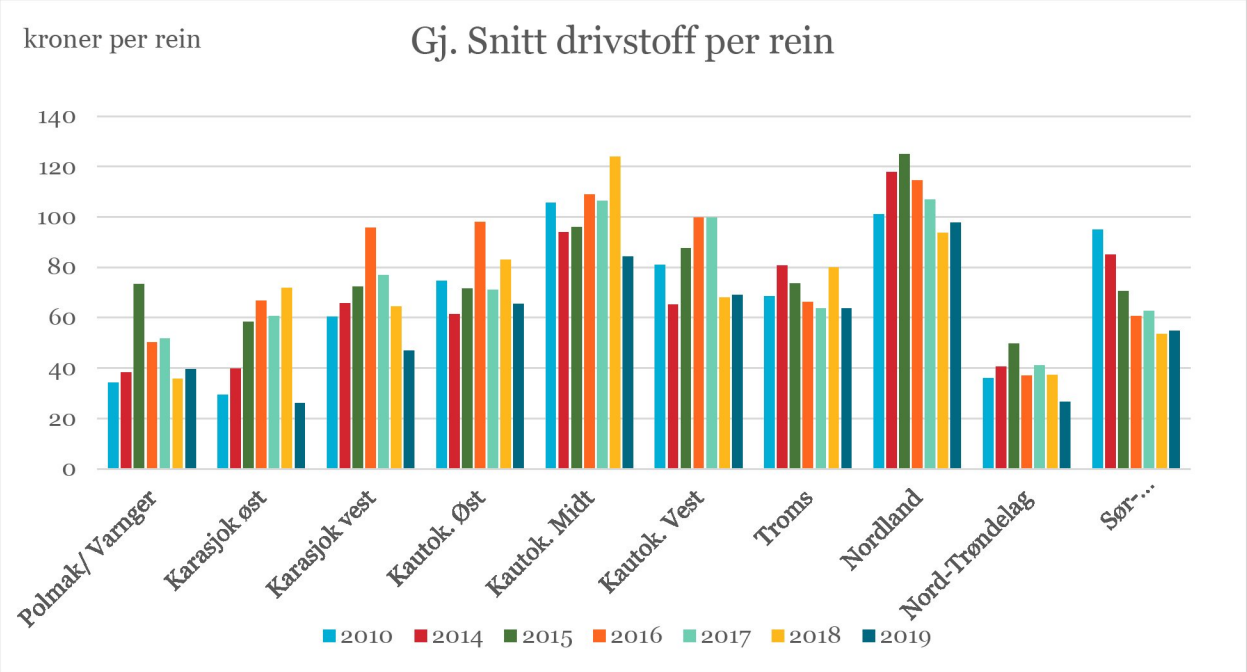

Figur 27. Gjennomsnittlig drivstoff fordelt per rein i perioden 2010-2019

Figuren viser at til tross for at siidaandelenes drivstoffkostnader er blitt lavere har drivstoffkostnaden per rein økt i enkelte områder i perioden fra 2010-2019. Den største økningen ser en i Kautokeino midt. Samtidig ser det ut til å være en trend at kostnadene økte mellom 2010 frem til 2016-17, hvorpå det har vært en noe nedadående trend for områdene/sonene. Særlig i 2019 er drivstoff kostnadene for de fleste områdene/sonene lavest i hele perioden. I Sør-Trøndelag/ Hedmark har forbruket nær blitt halvert per rein i 10 års perioden.

En viktig del av forklaringen til de synkende drivstoffskostnadene siden 2016 kan trolig tilskrives en gradvis overgang fra totakts- til firetakts snøscooter med betydelig lavere drivstoff forbruk. Endring i føring av kostnaden kan også forklare noe av nedgangen.

Nordland er området de høyeste gjennomsnittlige drivstoff kostnadene fordelt pr rein. Nordland er også området med høy forekomst av rovdyr, og samtidig det området som har fått mest tilskudd for intensiv gjeting og utvidet tilsyn i kalvingsperioden. En mulig forklaring på de høye utgiftene til drivstoff i Nordland kan altså knyttes til høy rovviltforekomst, som innebærer behov for økt gjeting og kjøring for å holde reinflokken samlet og unna de mest utsatte rovviltområdene.

Transport og reiseavstand til og fra reinflokken er en faktor som vil være med på å påvirke drivstoff kostnaden. I noen områder kan det også være behov for økt gjeting for å holde flokker adskilt som følge av beitekonfliker i området. Figur 27 viser f.eks at Kautokeino midt har høye kostander pr rein, som trolig kan tilskrives store avstander og tett mellom

siidaene (driftsgruppene) og mye beitekonflikter som nødvendiggjør mye kjøring rundt flokken for å holde den samlet, og for å unngå sammenblandinger med nabosiidaene.

En annen faktor som kan spille inn er flytting mellom årstidsbeitene. Distrikt med lang flyttevei vil naturlig få større kostnader.

4.4 Forsikring og avgift transportmidler

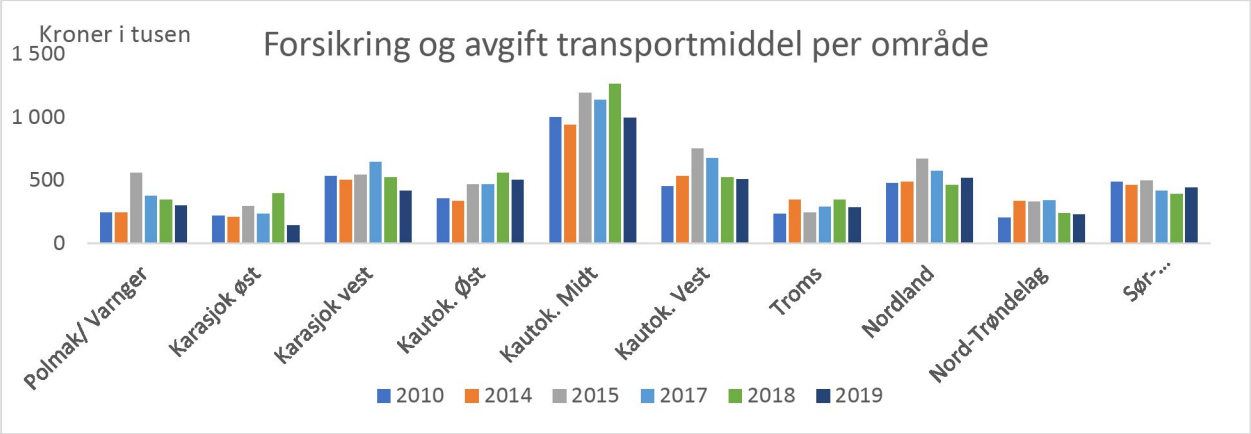

Figur 28. Forsikring og avgift transportmiddel fordelt per område i perioden 2010-2019

Figuren viser at det ikke er store variasjoner i kostnader over årene innad i områdene. De fleste har økt i forhold til 2010 men i eksempelvis Sør-Trøndelag/ Hedmark har kostnadene gått ned. Antall kjøretøy i siidaen vil ha innvirkning i form av økte kostnader til forsikring og avgift.

Sonen som har de høyeste kostnadene i alle årene er Kautokeino midt. Kautokeino midt hadde også en økning i kostnader i 2018. Kautokeino midt er den sonen med flest siidaandeler og en da kan anta et tilsvarende antall nyttekjøretøy. I 2018 er det en topp i Kautokeino midt dette kan forklares med innføring av avgiftsfritak innført i 1 juli 2018 og med et større antall siidaandeler vil det vises best her.

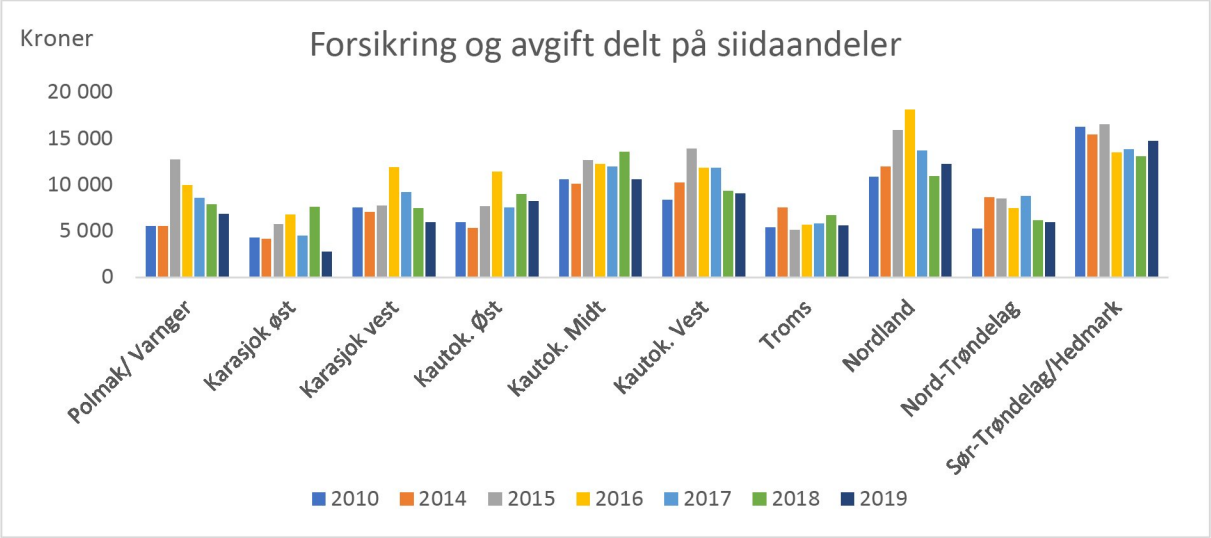

Figur 29. Forsikring og avgift delt på siidaandler i perioden 2010-2019

I figur 29 gjør vi en fordeling på antall siidaandeler per område og vi får da et annet bilde. Kostnaden er mer fordelt og de høyeste kostnadene kommer da på Nordland og Sør-Trøndelag/ Hedmark. I 2018 ser en at kostnadene stiger i Kautokeino midt, Troms, og Karasjok øst, dette kan forklares med fritak for avgift på nyttekjøretøy som kom 1 juli 2018. Mulighet for å kjøpe inn flere kjøretøy gav da større kostnader til forsikring.

4.5 Forsikring

Som det fremgikk av figur 1 ovenfor utgjør kostnader til forsikring om lag 3 prosent av de totale kostnadene til siidaandelene i den samiske reindriften.

Figur 28 nedenfor viser kostnadene til forsikring fordelt per område/sone i perioden 2010-2019.

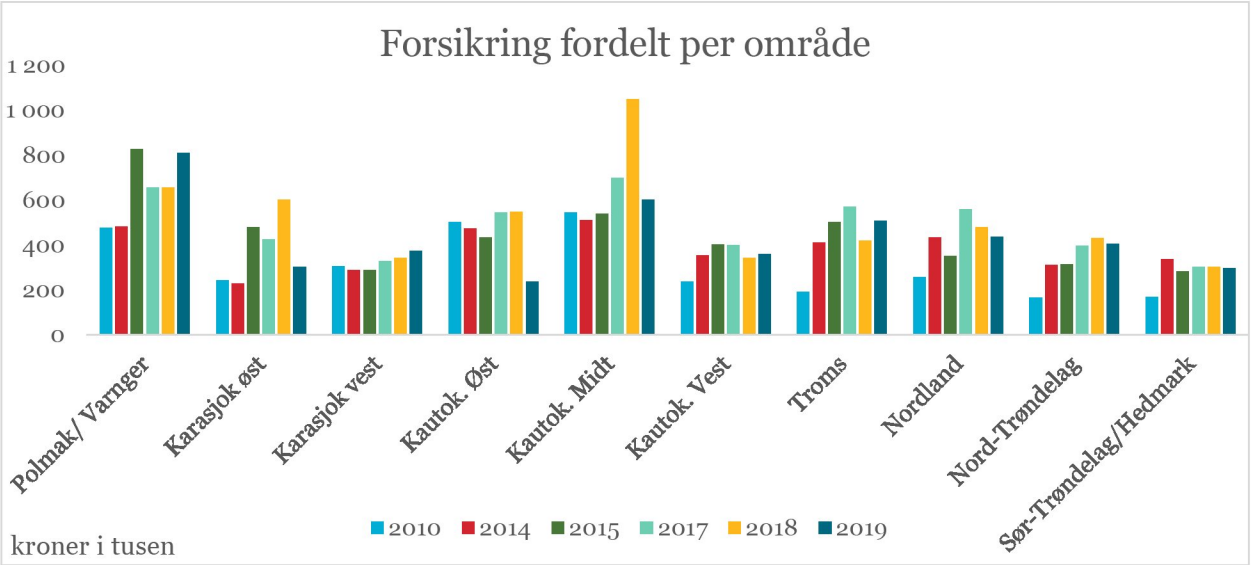

Figur 30. Kostnader forsikring fordelt per område i perioden 2010-2019

Figuren viser en liten men jevn økning i forsikringskostnadene over perioden. Innenfor de ulike områdene er det store variasjoner men en ser at Kautokeino midt har høye utgifter i alle år med en topp i 2018. I 2019 stiger Troms og Polmak/Varanger mest.

Forsikring kan omfatte inventar og bygninger i forbindelsen med gjeterhytter og anlegg. Forsikring av kjøretøy og avgift kjøretøy er ikke inkludert og er differensiert ut i en egen post.

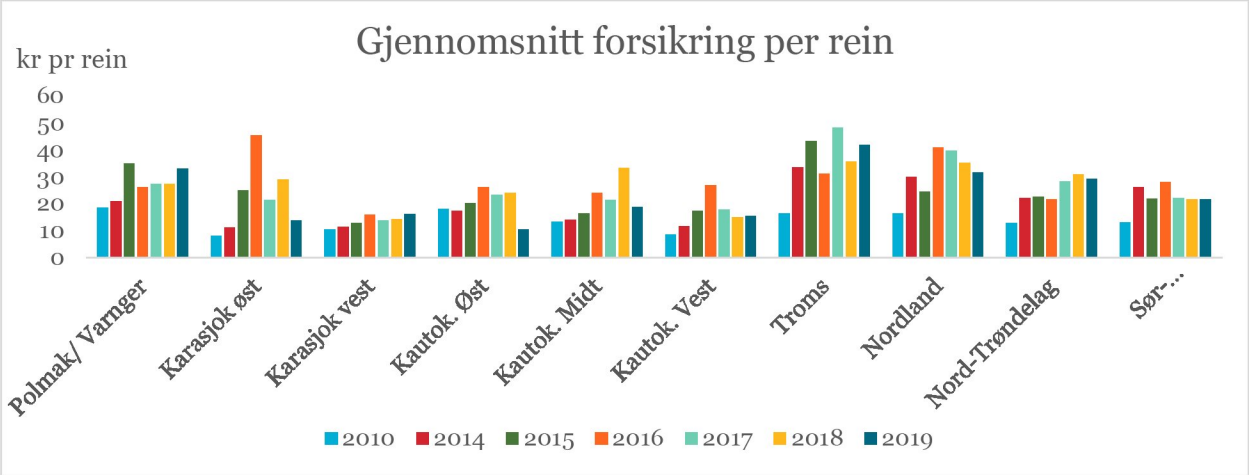

Figur 31. Gjennomsnittlig forsikring per rein i perioden 2010-2019

Når en ser på gjennomsnittlig fordelt kostnad per kilo reinkjøtt er det en stigning i alle områder fra 2010 frem til 2018, men en kan se at noen områder peker seg ut med høyere kostnader enn de andre.

Troms, Nordland og Polmak/Varanger er de 3 områdene med høyest kostnader. Disse områdene har det laveste reintallet i forhold til mengden forsikret inventar og bygninger. Karasjok vest har hatt lavest stigning av forsikringskostnadene i perioden.

I Finnmark kan det se ut til at kostnaden per rein for forsikringer beveger økes og reduseres i takt med utviklingen av reintallet. Siden forsikringene kan regnes som faste kostnader kan det være naturlig med slike variasjoner. Kostnaden reduseres når en har flere rein å fordele de faste kostnader på.

4.6 Avskrivning

En fremstilling av avskrivningene i reindriften fordelt på områder/soner er gjort i figur 30 nedenfor.

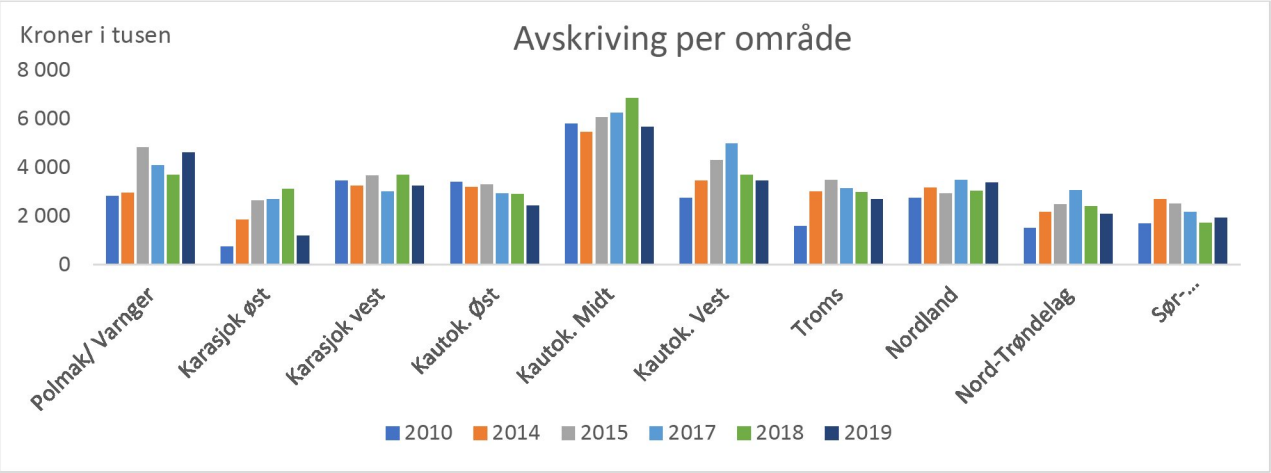

Figur 32. Avskriving fordelt per område i perioden 2010-2019

Avskrivninger utgjør 21 % av siidaandelenes totale kostnader, jf figur 1.

Avskrivningene i figuren inneholder alle avskrivinger, herunder kjøretøy, reindriftsanlegg og gjeterhytter eventuelt annet utstyr som er aktivert.

Det er en liten stigning fra 2010 med høyest utgifter i 2016. Over hele perioden er det Kautokeino midt som har de største utgiftene. Det ble 1. juli 2018 åpnet for avgiftsfritak ved kjøp av nyttekjøretøy (scooter, firehjuling). Det er en tendens til at scooterne som blir kjøpt inn er dyrere enn tidligere ifølge regnskapsførere. Noe av grunnen til det er at det kjøpes inn 4 takts scootere som er dyrere i innkjøp men til gjengjeld billigere i drift.

I 2019 ser vi den største økningen hos Polmak/Varanger.

Innkjøp av droner og e-bjeller vil også komme inn her som avskriving ved kjøp over 15 000 kr.

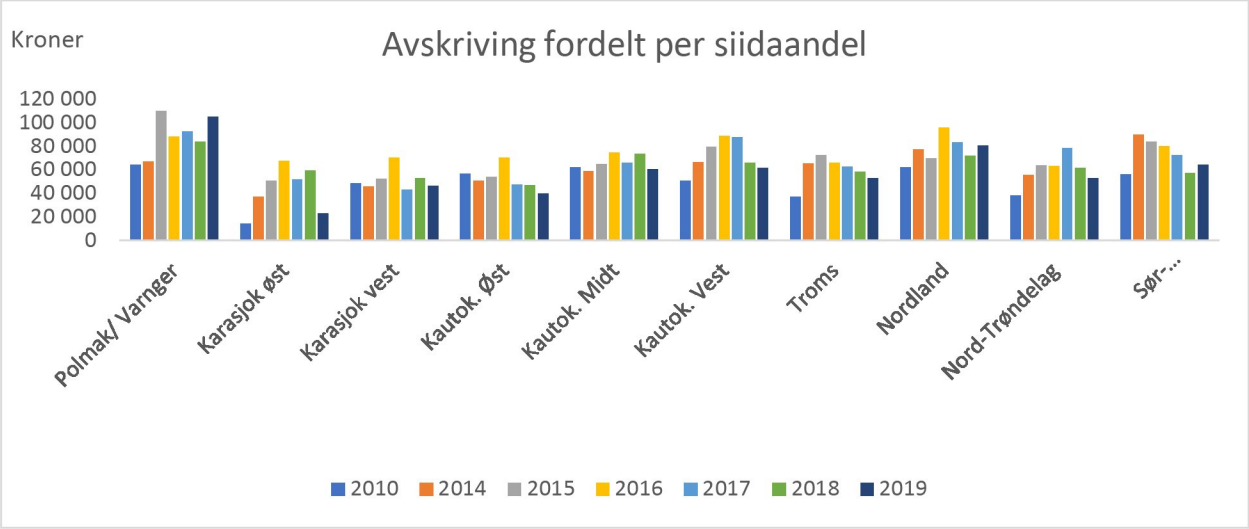

Figur 33. Figuren viser avskrivning fordelt per siidaandel per område i perioden 2010-2019

Når en fordeler avskrivningskostnadene på siidaandelene i området ser en at Polmak/Varanger er det området med høyest avskrivning.

4.7 Varekjøp

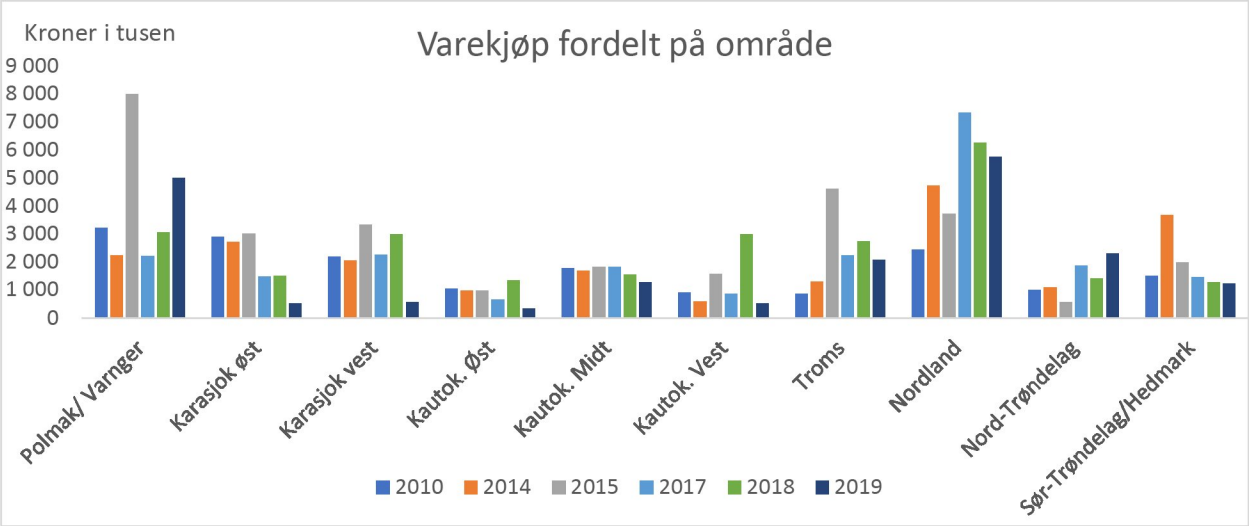

Figur 34. Varekjøp fordelt på område i perioden 2010-2019

Varekjøp utgjør om lag 13 % av siidaandelenes samlede kostnader i 2019. jf figur 1.

Figuren viser store variasjoner mellom områdene. Det er også noen år med høyere kostnader, eksempelvis Polmak/ Varanger i 2015. Nordland har relativt høye kostnader i hele perioden.

Dersom en ser utviklingen totalt for alle områdene er det likevel ikke blitt vesentlig større kostnader fra 2010 til 2014.

Aktuelle kostnader er kostnader til hundemat og medisin til dyr. Kostnader i forbindelse med slakting ble tidligere ført på denne posten.

Innkjøp av midlertidig gjerdemateriell gjøres i stor grad av distriktet og vil ikke vises i regnskapet. Teknologisk utstyr som droner, e-merker og dataprogram føres på datakostnader eller utstyr.

Fôrkostnad føres av noen på denne posten. I figur 23 med fordeling av FKT midler etter område ser en at Nordland har det høyeste fôrkostnadene. En kan derfor anta at fôrkostnaden her er med på å øke kostnadene.

Endrede klimaforhold med mer snø og ising av beiter er også faktorer som vil være med å øke behovet for fôring. Det kan derfor være grunn til å forvente at år med vanskelige beiteforhold vil kostnadene til fôr øke. I Finnmark var det mange steder et dårlig beiteår vinteren 2017, men det gir ikke utslag i figur 32. Dette kan skyldes at kostnadene til fôr kan være ført på andre kostnadsposter en varekjøp for mange siidaandeler.

4.8 Diverse

Det synes å være en generell økning i diverse posten over tid, men med store variasjoner mellom år i kostnadsnivå. Totalt utgjorde posten om lag 8 % av siidaandelenes totale kostnader i 2019. Utfordringen med «diverse posten» er at dette er en samlepost i næringsoppgaven, med omlag seks ulike poster samlet. De ulike postene er beskrevet i kapittel 3.

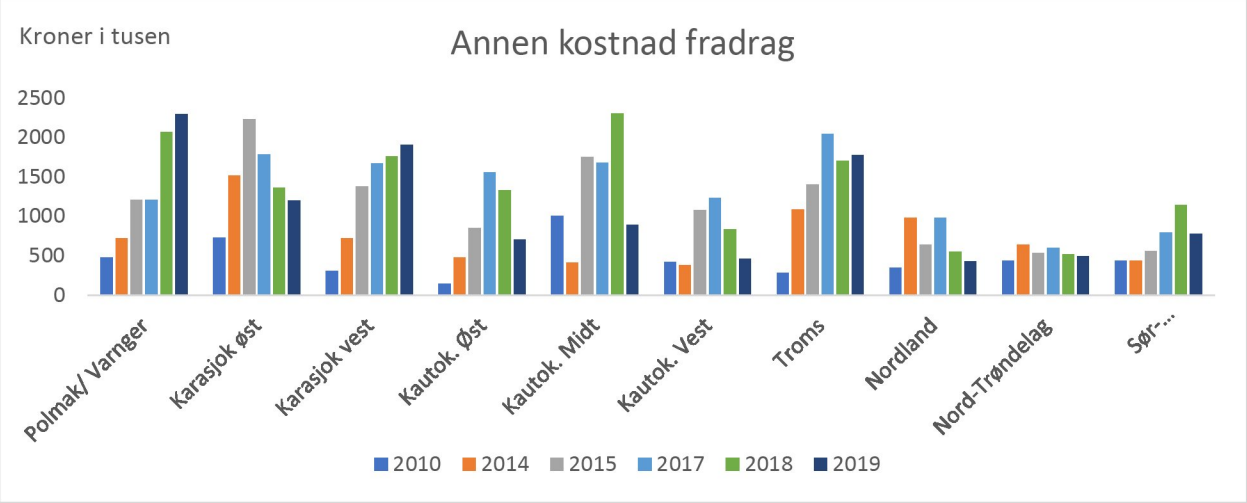

Figur 35. Annen kostnad fradrag fordelt på område i perioden 2010-2019

Det er spesielt en kostnadsart som peker seg ut med store utgifter, det er arten «annen kostnad med fradrag» som også er en samlepost og ikke er spesifisert. Selv om kostnadene viser en økning i noen områder er det ingen store endringer, men en jevn økning over tid.

Spørreundersøkelsen viser at utgifter som føres på diverse er kostgodtgjørelse ved reise døgn og inkassosalær. Kostgodtgjørelse er en kostnad som naturlig vil øke ved økende behov for menneskelige ressurser. Dette er det en del av regnskapsførerne som melder om at er en økende kostnad. Noen fører også utgifter til bensin og olje og fôrkostnader. Kostnadsarten er i tillegg en samlepost for utgifter som ikke naturlig passer inn andre steder. Dette vanskeliggjør en nærmere analyse av denne posten. Det kan være interessant å gjøre en nærmere undersøkelse av denne kostnadsarten.

5 Oppsummering av analysefunn

Mandatet handler om å beskrive og analysere særlige kostnadsdrivere for reindriften. Kostnadsanalysen viser at siidaandelene, de siste tre årene i 2016-2019, har hatt en nedgang i gjennomsnittlige kostnader.

Kostnadene har i perioden 2010-2015 hatt en gradvis økning med en utflating i 2015-2016. Reduksjonen utgjør deretter om lag 100.000 kroner fra 2016 med kostnader på 400.000 kroner, til om lag 300.000 kroner i 2019. Det er verdt å merke seg at kostnadsnivået per siidaandel befinner seg på det samme nivået i 2010 og 2019.

En utfordring for analysen har vært at det ikke finnes en felles mal for regnskapsføring av kostnadene. Det finnes heller ikke en kontoplan tilpasset reindriften slik at man ikke har en detaljert oversikt over hva som ble ført på alle kostnadskontoene. Dersom en slik kontoplan hadde vært tilgjengelig ville en analyse av regnskapene vært enklere og det ville gitt reindriften større mulighet å ha oversikt over regnskap fra år til år.

Kostnadene som øker mest i perioden fra 2010 til 2019 sett under ett er «varekostnad», «forsikring» og «diverse». Drivstoff kostnadene er redusert, noe som dels kan forklares med overgang til firetakts scooter som bruker mindre drivstoff. Avskrivning går i perioden opp noe som kan være en følge av avgiftsfritak på kjøp av nyttekjøretøy og økt investering i slike kjøretøy.

Kostnadsartene som går ned er særlig «frakt og transport», «fremmedtjenester» og provisjonskostnad. Samlet ser vi at det har vært en nedgang i kostnadene. Som en følge av at mandatet var å peke på kostnadsøkning har ikke disse kostnadene blitt analysert nærmere.

Det en ser går igjen er at økt forekomst av rovdyr er en utfordring for reindriften. Dette ser en spesielt godt i Nordland hvor dette gir lave slaktetall og dermed få rein å fordele kostnader på. Det gir seg også utslag i kostnader til drivstoff og varekjøp i form av økt gjeting og innkjøp av fôr. En del av disse kostnadene dekkes inn i form av erstatning men ikke all innrapportert rein blir erstattet. Dermed går en del til rent tap som kun vil gi en lavere inntekt dette gjelder i alle områder. Det er vanskelig å si noe konkret om tapet men en kan se på figur 19 hvor stor andel av flokken som hvert år meldes som tapt.

I områder med mange siidaandeler er kostnadene høye. På kostnadskontoene «drivstoff» og «forsikring og avgift på transportmiddel» kan en se den samme tendensen også når en

fordeler per siidaandel. Dette kan ha en sammenheng med ekstra ressursbruk til gjeting og skilling av flokker i områder med mye rein. En konsekvens av det kan være høyere slitasje på utstyr som fører til flere reparasjoner samt en lavere innbytteverdi ved et eventuelt videresalg.

I områder med mange siidaandeler må alle ha det samme utstyret for å kunne drive. Når en fordeler kostnadene i forhold til antall rein ser en også at kostnaden blir større når en har mindre rein. Likevel vil mange av de faste kostnadene være de samme uansett reintall. Dette vil være en utfordring for siidaandelsledere med mindre flokker. De får ikke utnyttet en eventuell stordriftsfordel som ville gi en annen fordeling av de faste kostnadene.

I intervju med regnskapsfører meldes det at de kostnadene som øker er drivstoff, fôr og arbeidskraft. Arbeidskraft er en kostnad som ikke kommer som egen konto men diett for eksempel blir av noen ført på annen kostnad fradrag og dette er en kostnad som vil øke med økt bruk av menneskelige ressurser. Forklaringen bak dette kan være vanskelige klimaforhold, forstyrrelser i beiteområder og beitekonflikter. Potensielle beitekonflikter vil gi et økt behov for gjeting. Det kan være for å holde flokker adskilt eventuelt for å holde rein unna utmark og landbruk.

I enkelte områder er det en del høye kostnader til advokat og lignende for arealsaker, blant annet i forbindelse med vindmølle bygging. Tap av areal vil også være en mulig kostnadsdriver, dette som følge av for eksempel vindkraftutbygging og mineralutbygging. Mer aktivitet i beiteområdene kan også være en faktor som fører til mere gjeting. Dette fordi dyra skyr folk og mye aktivitet dermed kan det være behov for mer styring av hvor flokken går.

Når en ser på figur 3 så ser en at næringsinntektene har vært lave i forhold til kostnadene i hele perioden. Det kan være med på å forklare en nedgang i kostnadene siden lavere inntekt gir mindre mulighet for investeringer og dermed lavere kostnad. En forklaring kan derfor være at de lave kostnadene kan være en følge av lavere likviditet hos reindriftsutøverne.

Siden beitekrisa i 2017 er det blitt vanligere å fôre dyrene. Dette gjøre at en holder reinen mer samlet. På tross av kostnader til fôr kan det potensielt gi lavere kostnader totalt som en følge av mindre behov for gjeting. Det kan gi et lavere forbruk på drivstoff som dermed også gir mindre slitasje på kjøretøy og lavere repaerasjonskostnad. Ser en på posten «kjøretøy og maskiner» er det en nedgang i alle områder som kan være en kombinasjon av fôring av dyr og lavere forbruk av drivstoff.

All kostnad til fôr vil ikke komme frem i regnskapet til siidaandelene da en del blir kjøpt inn av distriktet. Analysen vil dermed ikke få frem den totale økningen i fôrkostnadene.

Vedlegg

Spørsmål til regnskapsfører

- Det er en økning i kostnadene, har du i føringen av regnskap lagt merke til noen kostnadsdrivere som skiller seg ut over tid?
- Hva føres på konto «annen kostnad fradrag» i næringsoppgaven?
- Hva føres på «verktøy ikke aktivert»?
- På hvilken post blir fôrkostnad ført opp?
- Anslag på hvor stor andel som fører regnskapet sitt selv av regndriftutøvere i deres område?
- Ser de noen tendenser i hvordan kostnadene fordeler seg på de ulike områdene?
    1. Forbruk av drivstoff
    2. Antall nyttekjøretøy
    3. Fôrkostnader
    4. evt andre områder
- Innkjøp av E-bjeller og droner, i hvor stor grad aktiveres dette?
    1. Kommer kostnad som «verktøy ikke aktivert» når ikke aktivert?
    2. Evt annen konto?
- Hva føres på varekostnad?
- Distriktsregnskap føres det typisk av regnskapsfører?

Figuroversikt

Figur 1. Siidaandelenes kostnader i 2019 9
Figur 2. Fordeling av kostnadskontoer på reinbeiteområde og sone i 2019 10
Figur 3. Figuren sammenligner gjennomsnittlig Produksjonsinntekt i kjøttinntekt og binæring mot gjennomsnittlig kostnad for hele landet i perioden 2010-2019 11
Figur 4. Figuren viser utviklingen av totalkostnaden per område i perioden 2010-2019. 12
Figur 5. Figuren viser kostnadene sonevis i Finnmark i perioden 2010-2019 (2019 kroner) 12
Figur 6. Siidaandelenes kostnader per reinbeiteområde og soner i Finnmark i 2019 13
Figur 7. Gjennomsnittlig kostnad per siidaandel i perioden 2010-2019 13
Figur 8. Fordeling inntekter, erstatning og tilskudd mot kostnad i perioden 2010-2019 (2019 kroner). 14
Figur 9. Figuren viser samlet overskudd for siidaandelene i reinbeiteområdene 15
Figur 10. Gjennomsnittlig kostnad per slaktet rein perioden 2010-2019 16
Figur 11. Gjennomsnittlig kostnad per slaktet rein sonevis i øst og vest Finnmark i perioden 2010-2019 16
Figur 12. Gjennomsnittlig kjøttinntekt per rein 17
Figur 13. Figuren viser oversikt over siidaandelenes kostnadsutvikling med prosentvis endring det siste året sammenlignet med kostnadsutviklingen generelt i samfunnet ut ifra konsumprisindeksen i perioden 2010-2019. 18
Figur 14. Siidaandelenes gjennomsnittlige kostnader per rein mot antall rein i perioden 19
Figur 15. Figuren viser gjennomsnittlige kostnader per rein i siidaen 20
Figur 16. Siidaandelenes kostnader fordelt per rein i perioden 2010-2019 20
Figur 17. Figuren viser totale kostnader sammenlignet med reintall for alle områder i perioden 2010-2019 21
Figur 18. Kostnader per kilo reinkjøtt produsert 22
Figur 19. Figuren viser prosentvis oppgitt tap av rein fordelt etter område i perioden 2010-2019 23
Figur 20. Sum av FKT midler fordelt på perioden 2010-2019 25
Figur 21. Tilskudd FKT midler fordelt over område 25
Figur 22. Figuren viser fordelingen på konto kjøretøy og maskiner per område i perioden 2010-2019 26
Figur 23. Figuren viser fordelingen av kontoen kjøretøy og maskiner i perioden 2010-2019 27
Figur 24. Drivstoff løpende priser i perioden 2009-2020 28
Figur 25. Drivstoff kostnader fordelt på område for årene 2010-2019 28
Figur 26. Drivstoffkostnader fordelt på siidaanelene i området 29
Figur 27. Gjennomsnittlig drivstoff fordelt per rein i perioden 2010-2019 30
Figur 28. Forsikring og avgift transportmiddel fordelt per område i perioden 2010-2019 31
Figur 29. Forsikring og avgift delt på siidaandler i perioden 2010-2019 32
Figur 30. Kostnader forsikring fordelt per område i perioden 2010-2019 33

Figur 31. Gjennomsnittlig forsikring per rein i perioden 2010-2019 33
Figur 32. Avskriving fordelt per område i perioden 2010-2019 34
Figur 33. Figuren viser avskrivning fordelt per siidaandel per område i perioden 2010-2019 35
Figur 34. Varekjøp fordelt på område i perioden 2010-2019 35
Figur 35. Annen kostnad fradrag fordelt på område i perioden 2010-2019..... 36

LANDBRUKSDIREKTORATET OSLO

POSTADRESSE:
Postboks 1450 Vika, 0116 Oslo

BESØKSADRESSE:
Stortingsgt. 28, 0161 Oslo

TELEFON: 78 60 60 00

E-POST: postmottak@landbruksdirektoratet.no

LANDBRUKSDIREKTORATET ALTA

BESØKSADRESSE:
Løkkeveien 111, 9510 Alta

LANDBRUKSDIREKTORATET STEINKJER

BESØKSADRESSE:
Skolegata 22, C-bygget, 7713 Steinkjer

www.landbruksdirektoratet.no